
Aprobate la 21.12.2022

Structura, redactarea și conținutul standardelor moldovenești

Построение, изложение и содержание стандартов Молдовы

Structure, draw up and content of Moldovan standards

INSTITUTUL DE STANDARDIZARE DIN MOLDOVA (ISM)
Republica Moldova, mun. Chișinău, str. E. Coca, 28
Tel.: 022 905 303, fax: 22 905 333
www.standard.md

Preambul

Prezentele reguli de standardizare națională reprezintă revizuirea regulilor de standardizare RS 7:2018, pe care le înlocuiesc.

În cazurile foarte specifice, diferite de cele descrise în reguli, se va aplica principiul similitudinii.

Prezentele reguli de standardizare națională stabilesc reguli pentru structura, redactarea și conținutul standardelor moldovenești, amendamentelor și eratelor la standarde.

La elaborarea prezentelor reguli de standardizare națională au fost consultate următoarele documente:

- Directiva ISO/IEC, partea 1:2018 „Consolidated ISO Supplement – Procedures specific to ISO”,
- Regulamentul intern CEN/CENELEC, partea 3:2003 Reguli de structură și elaborare a publicațiilor CEN/CENELEC.

Cuprins

	Pagina
1 Domeniu de aplicare.....	1
2 Referințe.....	1
3 Principii generale.....	1
3.1 Condiții de bază.....	1
3.2 Omogenitatea standardelor.....	1
3.3 Coerența standardelor.....	1
4 Structura standardelor.....	1
4.1 Structura generală.....	1
4.2 Elemente preliminare.....	2
4.3 Elemente normative generale.....	2
4.3.1 Titlu.....	2
4.3.2 Domeniu de aplicare.....	4
4.3.3 Referințe.....	5
4.4 Elemente normative tehnice.....	5
4.4.1 Terminologie.....	5
4.4.2 Abrevieri.....	6
4.4.3 Prevederi generale.....	6
4.4.4 Anexe normative.....	6
4.5 Elemente suplimentare.....	6
4.5.1 Anexe informative.....	6
4.5.2 Bibliografie.....	7
5 Redactarea standardelor.....	7
5.1 Stilul de redactare.....	7
5.2 Divizarea textului.....	8
5.3 Trimiteri în text.....	9
5.4 Prezentarea abrevierilor.....	11
5.5 Prezentarea anexelor.....	11
5.6 Prezentarea tabelelor.....	12
5.7 Prezentarea materialelor grafice.....	19
5.8 Prezentarea formulelor.....	21
5.9 Prezentarea notelor.....	21
5.9.1 Note de picior.....	21
5.9.2 Note de subsol.....	22
5.10 Prezentarea exemplelor.....	22
5.11 Prezentarea simbolurilor și semnelor convenționale.....	23
5.12 Prezentarea unităților de măsură.....	23
5.13 Prezentarea valorilor numerice.....	23

5.14	Prezentarea dimensiunilor și toleranțelor.....	24
6	Conținutul standardelor.....	25
6.1	Generalități.....	25
6.2	Conținutul standardelor fundamentale.....	25
6.3	Conținutul standardelor de produs.....	26
6.4	Conținutul standardelor de specificații tehnice generale.....	26
6.5	Conținutul standardelor pentru specificații tehnice.....	28
6.6	Stabilirea cerințelor de etichetare (marcare), ambalare, transport și depozitare și conținutul lor.....	28
6.7	Stabilirea metodelor de încercări și conținutul lor.....	29
6.8	Conținutul standardelor pentru procese tehnologice și alte tipuri de procese.....	30
6.9	Conținutul standardelor pentru servicii.....	30
7	Redactarea amendamentelor la standarde.....	32
8	Redactarea eratelor la standarde.....	33

1 Domeniu de aplicare

Prezentele reguli de standardizare națională stabilesc reguli pentru structura, redactarea și conținutul standardelor moldovenești, precum și a amendamentelor și eratelor acestora.

Prevederile prezentelor reguli de standardizare națională pot fi aplicate și la elaborarea altor documente, cu adaptările respective.

2 Referințe

| RS 2 Adoptarea standardelor europene ca standarde moldovenești

| RS 3 Adoptarea standardelor internaționale ca standarde moldovenești

| RS 6 Forma de prezentare a standardelor moldovenești

3 Principii generale

3.1 Condiții de bază

3.1.1 Textele standardelor trebuie să fie prezentate corect și logic, astfel încât înțelesul lor să fie univoc, urmărind continuitatea și corelarea dintre prevederi. Nu se admit contradicții între diferite părți ale textului.

Standardul trebuie să fie ușor de înțeles de către specialiștii calificați, inclusiv de acei care nu au participat la elaborarea standardului respectiv.

3.1.2 La redactarea standardelor trebuie respectate regulile de gramatică, ortografie și punctuație ale limbii române.

3.2 Omogenitatea standardelor

Uniformitatea structurii, stilului și terminologiei trebuie menținute în fiecare standard, în standardele similare și între standardele din același domeniu. Trebuie utilizate redactări analogice, pentru a exprima condiții analogice și redactări identice, pentru a exprima condiții identice.

Același termen trebuie utilizat pe parcursul întregului standard sau în toată seria de standarde, pentru a desemna o anumită noțiune. Utilizarea unui alt termen (sinonim) pentru o noțiune deja definită trebuie evitată. De asemenea, fiecărui termen ales trebuie să i se atribuie o singură semnificație.

Aceste reguli se introduc în scopul înțelegerii corecte și ușoare a standardului, beneficiarii la maximum de posibilitățile aferente tehnicii de prelucrare automată a textului.

3.3 Coerența standardelor

La redactarea oricărui standard moldovenesc trebuie să se respecte prevederile regulilor de standardizare națională și a standardelor generale în vigoare, astfel încât să se obțină un ansamblu coerent de standarde. Aceasta se referă în special la terminologie, mărimi și unități de măsură, abrevieri, desene tehnice, simboluri grafice, sisteme de toleranță, numere normale, metode statistice, condiții de mediu, metode de încercări, securitate.

4 Structura standardelor

4.1 Structura generală

4.1.1 Elementele care alcătuiesc un standard sunt clasificate în trei grupe:

- a) elemente preliminare care identifică standardul, prezintă conținutul acestuia, detaliază legătura cu alte standarde;
- b) elemente normative care stabilesc prevederi necesare să asigure conformitatea cu standardul;

c) elemente suplimentare care oferă informații suplimentare pentru a facilita înțelegerea și utilizarea standardului.

4.1.2 Structura generală a unui standard este prezentată în tabelul 1.

Tabelul 1

Tipul elementului		Denumirea elementului	Punctul (conform prezentelor reguli de standardizare)
Preliminare		Pagina de titlu	4.2
		Preambul	4.2
		Cuprins	4.2
Normative	generale	Titlu	4.3.1
		Domeniu de aplicare	4.3.2
		Referințe	4.3.3
	tehnice	Terminologie	4.4.1
		Abrevieri	4.4.2
		Prevederi generale	4.4.3
		Anexe normative	4.4.4
Suplimentare		Anexe informative	4.5.1
		Bibliografie	4.5.2

4.1.3 Nomenclatura și consecutivitatea elementelor de structură, cu excepția elementelor „Pagina de titlu”, „Preambul”, „Domeniu de aplicare”, „Prevederi generale”, se stabilesc în standard în conformitate cu particularitățile subiectului de standardizare.

4.1.4 Textele standardelor, figurile și tabelele pot conține note care se folosesc pentru o mai bună înțelegere a standardului.

4.2 Elemente preliminare

Pagina de titlu, preambulul și cuprinsul se prezintă conform RS 6.

4.3 Elemente normative generale

4.3.1 Titlu

4.3.1.1 Titlul standardului trebuie să fie cât mai concis și să determine univoc subiectul standardului, astfel încât să asigure posibilitatea de a deosebi acest standard, fără a examina conținutul acestuia, de alte standarde similare. Orice precizări suplimentare trebuie indicate în capitolul „Domeniu de aplicare”.

4.3.1.2 În titlul standardului, de regulă, nu se admit abrevieri (cu excepția notării produselor), cifre romane, semne matematice, litere grecești, paranteze.

4.3.1.3 Titlul standardului trebuie să fie compus din elemente separate, care trebuie să fie cât mai concise, mergând de la general la particular. De regulă, în titlul standardului trebuie să se utilizeze nu mai mult de trei elemente:

- a) supratitlul, un element introductiv (facultativ) care indică domeniul general la care se referă standardul;
- b) titlul principal, un element normativ care indică subiectul principal tratat în standard din acest domeniu;
- c) subtitlul, un element complementar (facultativ) care indică aspectul particular al subiectului principal sau care precizează și permite de a deosebi standardul respectiv de alte standarde, sau părți ale aceluiași standard.

4.3.1.4 Supratitlul (dacă există), titlul principal și subtitlul se scriu cu minuscule, doar prima literă fiind cu majusculă. După ultimul element, titlul principal sau subtitlul nu se pune punct.

4.3.1.5 Supratitlul se indică, dacă:

- titlul principal, considerat independent, nu definește suficient obiectul standardului.

EXEMPLU**Securitatea mașinilor. Semnale vizuale de pericol. Cerințe generale, proiectare și încercări**

Dacă titlul principal, împreună cu subtitlul (în cazul în care există), definește tematica standardului, atunci supratitlul trebuie evitat.

EXEMPLU**Mașini pentru tratarea suprafeței rutiere. Cerințe de securitate**

4.3.1.6 În titlul standardului elementul principal trebuie să persiste permanent.

EXEMPLU**Evaluarea conformității. Vocabular și principii generale**

4.3.1.7 Subtitlul este necesar atunci când documentul încadrează numai unul sau câteva aspecte ale subiectului de standardizare, care este indicat în titlul principal.

EXEMPLU**Schimbătoare de căldură. Terminologie**

În cazul în care standardul constă din mai multe părți, subtitlul permite de a le deosebi unul de altul și stabilește particularitățile fiecărei părți [supratitlul (în cazul în care există) și titlul principal rămân neschimbate].

EXEMPLE**1 Mărimi și unități. Partea 1: Spațiu și timp****2 Mărimi și unități. Partea 2: Fenomene periodice și conexe**

Subtitlul trebuie evitat în cazul în care standardul:

- încadrează aspectele de bază ale subiectului de standardizare, indicate deja în titlul principal;
- prezintă unicul document (și așa va rămâne) din tematica respectivă.

EXEMPLU**Râșnițe de cafea**

4.3.1.8 Pentru a caracteriza mai amplu subiectul de standardizare, la titlul principal al standardelor se fac precizări suplimentare, necesare pentru a identifica:

- a) apartenența subiectului la un grup determinat de produse;

EXEMPLU**Transport de mărfuri**

- b) fabricarea produsului printr-o metodă determinată;

EXEMPLU**Covoare și mochete jacquard dublu pluș executate mecanic**

- c) fabricarea produsului dintr-un anumit material;

EXEMPLU**Țesături de lână**

- d) fabricarea produsului de formă și dimensiuni determinate.

EXEMPLU**Roți dințate cilindrice cu dinți drepecți**

4.3.1.9 De regulă, titlul principal trebuie să fie formulat, folosind pluralul substantivelor.

EXEMPLU

Pomi de nuci

Substantivele se utilizează la singular în cazurile în care standardul se referă la un singur tip de produs sau dacă specificul limbii române impune folosirea singularului.

EXEMPLU

Securitate la incendiu. Vocabular

4.3.1.10 Dacă un produs se fabrică de mai multe tipuri, iar standardul se referă numai la un anumit tip al produsului respectiv, simbolul tipului trebuie specificat în titlul principal, dacă este necesar pentru identificare.

EXEMPLU

Palete pentru cărămizi tip PLS

4.3.1.11 Dacă subiectul standardului reprezintă o parte componentă a unui întreg, atunci în titlul principal mai întâi se indică partea componentă, iar întregul se folosește pentru identificarea acestuia.

EXEMPLU

Faruri pentru biciclete

4.3.1.12 Titlul standardului trebuie tradus în limbile rusă și engleză și indicat pe pagina de titlu. Titlul în limbile rusă și engleză trebuie să fie scrise cu minuscule, prima fiind majusculă.

4.3.1.13 Titlul standardului indicat pe pagina de titlu se prezintă cu caractere aldine. Titlul în limbile rusă și engleză se prezintă cu caractere italice.

4.3.2 Domeniu de aplicare

4.3.2.1 În elementul intitulat „Domeniu de aplicare” trebuie precizat subiectul la care se referă standardul, chiar dacă acest lucru rezultă clar din titlu și, după caz, domeniul de aplicare a standardului. Acest element nu trebuie să conțină cerințe.

4.3.2.2 În conținutul acestui element pot fi date precizări suplimentare, pentru completarea titlului, dar aceste informații nu trebuie să cuprindă condiții tehnice referitoare la produsul respectiv. Tot la acest element, dacă este necesar, se dau indicații cu privire la limitarea aplicării standardului sau la condițiile speciale de aplicare a acestuia (mediu exploziv, mediu umed etc.), precum și la domeniile sau situațiile speciale în care standardul nu se aplică.

4.3.2.3 La indicarea subiectului la care se referă standardul se folosesc, de regulă, următoarele expresii:

– pentru standardele de produs, care stabilesc condiții tehnice generale sau condiții tehnice:
„Prezentul standard se referă la ... (denumirea produsului)”.

EXEMPLU

Prezentul standard se referă la securitatea jucăriilor care au cel puțin o funcție dependentă de energia electrică.

– pentru celelalte categorii de standarde:
„Prezentul standard stabilește ...(tipul standardului și produsul la care se referă)”.

EXEMPLE

1 Prezentul standard stabilește metodele de încercare pentru verificarea funcționării corecte a cleștilor de prindere și de tăiere.

2 Prezentul standard stabilește metodele de determinare a reziduurilor de pesticide organoclorurate din fructe, legume și produse conservate din fructe și legume.

3 Prezentul standard stabilește regulile de reprezentare a rulmenților în desenele de execuție.

4.3.2.4 La concretizarea domeniului de aplicare, de regulă, se folosește expresia: „Prezentul standard se aplică ...” sau „Prezentul standard este destinat aplicării ...”.

EXEMPLE

1 Prezentul standard se aplică regulatoarelor cu semnale utilizate pentru sisteme de conducere a proceselor industriale.

2 Prezentul standard se aplică materialelor electroizolante sub formă de plăci.

3 Prezentul standard nu se aplică aparaturii de uz medical.

4 Prezentul standard este destinat aplicării de către toate organizațiile, indiferent de tip, capacitate și produsul furnizat.

4.3.3 Referințe

4.3.3.1 În elementul „Referințe” se prezintă documentele normative la care se fac trimiteri în textul standardului respectiv.

4.3.3.2 Lista trebuie să aibă următorul conținut:

- a) indicativul standardelor (publicațiilor) în ordine crescândă, inclusiv anul de aprobare;
- b) titlul standardelor (publicațiilor).

4.3.3.3 În elementul „Referințe” nu se includ standardele (publicațiile) utilizate ca informație și documentele la care nu au acces utilizatorii. Acestea trebuie să fie prezentate în „Bibliografie”.

4.3.3.4 Referințe la standardele interstatale se fac numai în cazul în care acestea sunt adoptate ca standarde moldovenești.

4.4 Elemente normative tehnice**4.4.1 Terminologie**

4.4.1.1 Acest element facultativ dă definițiile necesare înțelegerii anumitor termeni utilizați în standard.

4.4.1.2 În cazul în care standardul conține elementul de structură „Terminologie”, la începutul acestui element se utilizează, după caz, expresiile:

- a) în lipsa standardului de terminologie din domeniul dat:
„Pentru a interpreta corect prezentul standard se aplică termenii care urmează:”;
  - b) la prezența standardului de terminologie din domeniul dat, dacă este necesar de a da definițiile la unii termeni nestandardizați:
„Pentru a interpreta corect prezentul standard se aplică termenii conform _____, cu următoarele completări:”.
- (indicativul standardului)

4.4.1.3 Definițiile trebuie să fie cât mai concise și exprimate numai printr-o propoziție. Explicațiile suplimentare trebuie să se prezinte prin note.

4.4.1.4 Fiecărui articol terminologic i se atribuie un număr, care constă din numărul capitolului și numărul de ordine al prezentării termenului respectiv. Fiecare articol terminologic se scrie din rând nou, după număr. După fiecare articol terminologic nu se pune punct. Termenul și definiția se scriu începând cu minusculă. Fiecare articol terminologic se scrie din rând nou, după număr. Termenul se evidențiază prin scriere cu litere aldine. Definiția se scrie din rând nou, sub termen, la sfârșitul definiției nu se pune punct.

EXEMPLU**3.2****marcă de produs**

orice semn sau orice combinație de semne, contribuind la deosebirea unor produse ale unei persoane fizice sau juridice de cele similare ale altei persoane fizice sau juridice

4.4.1.5 Dacă este oportun de a indica echivalentul acestui termen în altă limbă, atunci acesta se prezintă între paranteze, după termenul în limba română.

La prezentarea în standard a unui articol terminologic, termenul se scrie cu caractere aldine, iar echivalentul lui în altă limbă se scrie cu caractere obișnuite.

Nu se admite indicarea sinonimelor termenilor.

EXEMPLU

3.2

evaluarea conformității

orice activitate, al cărei obiect este de a determina în mod direct sau indirect faptul că sunt îndeplinite condițiile specificate

4.4.1.6 Ordinea de prezentare a termenilor se stabilește în funcție de corelarea noțiunilor acestora, exprimate prin termenii respectivi, începând „de la general la particular”, dacă se poate stabili această corelare. În celelalte cazuri, termenii se expun conform ordinii prezentării în cadrul textului sau în ordinea alfabetică (dacă numărul lor depășește 20).

4.4.1.7 După necesitate, în standard se admite de a repeta definițiile unor termeni stabiliți în alte standarde în vigoare la același nivel de standardizare. În acest caz, acest articol terminologic se prezintă conform 5.3.5.

4.4.2 Abrevieri

4.4.2.1 Acest element facultativ dă o listă a abrevierilor necesare înțelegerii standardului. De regulă, abrevierile trebuie evitate sau limitate la strictul necesar, ele se admit numai în cazurile în care nu provoacă confuzii.

4.4.2.2 Abrevierile se prezintă în ordine alfabetică, cu descifrarea și explicarea acestora în următoarea consecutivitate:

- literele latine majuscule, urmate de literele latine minuscule (A, a, B, b, C, c, D, d etc.);
- literele fără indici, premergătoare literelor cu indici care, la rândul lor, precedă literele cu cifre (B, b, C, C_m, C₂, c, d, d_{ext}, d_{int}, d₁ etc.);
- literele grecești în cadrul textului trebuie să urmeze după literele latine (Z, z, A, α, B, β, ... L, λ etc.);
- alte simboluri speciale.

4.4.2.3 După necesitate, se admite ca elementele „Terminologie” și „Abrevieri” să fie comasate sub titlul „Terminologie și abrevieri”.

4.4.3 Prevederi generale

Cerințele standardului trebuie să fie prezentate sub formă de capitole, a căror structură și conținut se stabilesc conform cerințelor stipulate în capitolul 6, în funcție de tipul de standard, particularitățile subiectului și aspectului de standardizare, iar în cazul adoptării standardelor internaționale și europene, conform cerințelor regulilor de standardizare RS 2 și RS 3 respectiv.

4.4.4 Anexe normative

4.4.4.1 Anexele normative fac parte integrantă din standard și cuprind prevederi suplimentare prezentate grupat la sfârșitul standardului, din motive de organizare a textului.

4.4.4.2 Anexe pot fi, de exemplu, materiale grafice, tabele de format mare, calcule, descrierea aparatelor și dispozitivelor, descrierea algoritmilor și programelor pentru probleme rezolvate la calculator etc.

4.4.4.3 Modul de prezentare a anexelor normative, în conformitate cu 5.5.

4.5 Elemente suplimentare

4.5.1 Anexe informative

4.5.1.1 Anexele informative reprezintă o informație suplimentară pentru facilitarea înțelegerii sau utilizării standardului și se plasează după elementele normative ale standardului.

4.5.1.2 Modul de prezentare a anexelor informative, în conformitate cu 5.5.

4.5.2 Bibliografie

4.5.2.1 Elementul „Bibliografie” este un element suplimentar, în care se prezintă documentele de referință utilizate în standard ca material informațional.

4.5.2.2 În listele de referințe bibliografice, de regulă, referințele sunt prezentate într-o succesiune numerică, corespunzătoare citărilor în text, numerele de ordine fiind incluse între paranteze drepte.

4.5.2.3 În „Bibliografie”, după numărul de ordine al documentului de referință, (încadrat în paranteze patrate și scris cu caractere obișnuite), se indică, cu caractere cursive, statutul documentului, indicativul lui (dacă există), anul de adoptare sau editare al documentului și titlul deplin.

Dacă în lista documentelor de referință sunt prezentate documente internaționale, atunci după indicarea datelor în limba română, între paranteze rotunde, se indică datele corespunzătoare în limba engleză sau în limba originală a documentului.

EXEMPLU

BIBLIOGRAFIE

[1] *CIE 84-1989 Măsurarea fluxului luminos*

[2] *Regulamentul circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 357 din 13.05.2009*

[3] *Ghidul ISO/CEI 2:2004 (ISO/IEC Guide 2:2004) Standardizarea și activitățile conexe. Vocabular general. (Standardization and related activities. General vocabulary)*

4.5.2.4 Dacă statutul documentului se subînțelege din titlul lui și/sau lipsește indicativul, atunci în lista respectivă se indică între paranteze rotunde, după titlul documentului, organul care l-a aprobat (editat) și data aprobării (editării) lui.

5 Redactarea standardelor

5.1 Stilul de redactare

5.1.1 Stilul de redactare trebuie să fie simplu, clar și concis, evitându-se:

- a) exprimarea mai multor prevederi în aceeași frază;
- b) digresiunile care întrerup cursul frazei. Dacă sunt necesare precizări suplimentare, se recomandă a fi prezentate în fraze distincte sau în note;
- c) pleonasmul, stilul prolix, frazele foarte lungi;
- d) repetările de texte din același standard sau din alte standarde;
- e) folosirea abrevierilor care nu sunt stabilite în standardele în vigoare sau specificate în standardul respectiv.

5.1.2 Standardele se redactează, folosind în exclusivitate forma impersonală a verbelor.

EXEMPLU

Corect: „... se clasifică ..., ... se depozitează ..., ... a se vedea tabelul”.

Inc corect: „... clasificăm ..., ... depozităm ..., ... vezi tabelul”.

5.1.3 Caracterul de obligativitate a prevederilor din standarde se exprimă prin folosirea diatezei reflexive, timpul prezent al verbelor.

EXEMPLU

„... se execută ..., ... se verifică ..., ... se marchează ...”

Caracterul de obligativitate a prevederilor se exprimă și prin folosirea următoarelor cuvinte și expresii:

„... urmează ..., ... este necesar ..., ... se interzice ..., ... se aplică ..., ... se indică ..., ... trebuie să fie maximum ..., ... trebuie să fie minimum ...”.

5.1.4 Utilizarea indicativului viitor (... se vor remedia, ... se vor livra) trebuie evitată, această exprimare având o nuanță de imprecizie cu privire la timpul efectuării acțiunii exprimate de verb.

5.1.5 Pentru sublinierea caracterului imperativ al anumitor prevederi se folosește verbul „a trebui”, urmat de verbul care exprimă acțiunea, la modul conjunctiv sau participiu.

EXEMPLU

„ ... trebuie să corespundă ..., ... trebuie respectate ..., ... trebuie evitat ..., ... trebuie să reziste la ...”

5.1.6 Prevederile cu caracter opțional se exprimă, folosind verbul „a putea”.

EXEMPLU

„ ... pot fi ..., ...poate prezenta ...”

5.1.7 Caracterul de recomandare sau preferențial al anumitor prevederi se exprimă, folosind verbul „ar trebui” sau prin expresii cu acest înțeles.

EXEMPLU

„ ... ar trebui ..., ... se recomandă ..., ... de regulă ..., ... după caz ..., ... după necesitate ..., ... în cazul în care ..., ... se admite ..., ... se admite numai ...”

5.1.8 Prevederile cu caracter de interdicție se exprimă prin negarea verbelor „a trebui, a admite”.

EXEMPLU

„ ... nu trebuie să depășească ..., ... nu se admite ...”

5.2 Divizarea textului

5.2.1 Textul standardelor se grupează în diviziuni în modul următor: capitole, subcapitole, puncte, subpuncte. Capitolele pot fi divizate în puncte sau în subcapitole cu punctele corespunzătoare. Punctele, în caz de necesitate, pot fi divizate în subpuncte.

5.2.2 Capitolele, subcapitolele, punctele și subpunctele se numerotează cu cifre arabe.

5.2.3 Capitolele se numerotează în ordinea prezentării lor în cadrul standardului.

EXEMPLU

1; 2; 3 etc.

5.2.4 Numărul subcapitolului include numerele capitolului și ale subcapitolului, separate prin punct, iar numărul punctului – numerele capitolului, subcapitolului și punctului (sau numerele capitolului și punctului), separate prin puncte (punct).

EXEMPLE

1 1.1; 1.2; 1.3 etc.

2 1.1.1; 1.1.2; 1.1.3 etc.

5.2.5 Numărul subpunctului include numerele capitolului, subcapitolului (dacă există), punctului și subpunctului, separate prin puncte.

EXEMPLU

1.1.1.1; 1.1.1.2; 1.1.1.3 etc.

5.2.6 După numărul capitolului, subcapitolului, punctului și subpunctului nu se pune punct, dar se separă de text printr-un spațiu liber.

5.2.7 Dacă capitolul sau subcapitolul conține un singur punct, atunci numerotarea acestuia nu este necesară.

5.2.8 Dacă textul de bază este divizat în puncte sau subpuncte, atunci pentru divizarea în continuare a textului se utilizează alineatele care nu se numerotează și se prezintă conform RS 6.

5.2.9 Capitolele și subcapitolele standardului trebuie să fie prevăzute cu titluri.

Punctele, de regulă, nu trebuie să fie prevăzute cu titluri. Dacă în cadrul unui capitol sunt mai mult de cinci puncte divizate în subpuncte sau alineate, acestea pot fi prezentate cu titluri, cu o condiție obligatorie: de a păstra uniformitatea de prezentare în cadrul subcapitolului (sau toate punctele subcapitolului au titluri, sau toate nu au titluri).

5.2.10 Titlurile diviziunilor se formulează nearticulat, cu excepția cazurilor în care acordul gramatical impune articularea.

EXEMPLE

1 Condiții tehnice de calitate

2 Mod de lucru

3 Exprimarea rezultatelor

4 Calculul erorilor

5.2.11 Titlurile capitolului, subcapitolului și punctelor se scriu după numerele acestora cu minuscule, prima fiind majusculă. Numerele capitolului, subcapitolului și punctelor se scriu după spațiul de alineat.

5.2.12 După titlul capitolului, subcapitolului, punctelor nu se pune punct. Dacă titlul este compus din două propoziții, atunci ele se separă prin punct.

5.2.13 Titlurile capitolului, subcapitolului și punctelor se evidențiază prin scrierea acestora cu caractere aldine.

Mărimea literelor din titlurile capitolului trebuie să fie mai mare decât mărimea literelor din text, de 12 puncte, iar mărimea literelor din titlurile subcapitolului și punctelor – de 11 puncte.

5.2.14 În textul standardului, de regulă, în cadrul punctelor sau subpunctelor pot fi prezentate enumerări. Enumerările se evidențiază în text prin spațiu de alineat, care se utilizează numai la primul rând. Înainte de fiecare enumerare se pune liniuță.

Dacă în textul standardului este necesar de a face trimitere la una din enumerări, atunci înainte de fiecare enumerare în locul liniuței se pune în ordinea alfabetică o literă minusculă, urmată de paranteză, cu excepția literelor „o” și „x”.

Pentru a detalia în continuare enumerarea, se utilizează cifre arabe, urmate de paranteze, scrise prin deplasare în dreapta cu două caractere față de enumerările notate cu litere.

EXEMPLU

Pentru toate produsele medicale sunt stabilite următoarele cerințe suplimentare:

a) efectuarea inspecției mediului inconjurător, care trebuie efectuată în următoarele cazuri:

- 1) la livrarea produselor sterile;***
- 2) la livrarea produselor nesterile, care trebuie sterilizate înainte de utilizare;***
- 3) când puritatea microbiologică este semnificativă la exploatarea produsului.***

b) stabilirea de furnizor și respectarea de el a cerințelor de puritate pentru următoarele produse:

- 1) curățate preventiv până la sterilizare și/sau utilizare;***
- 2) livrate nesterile, însă supuse curățării presterilizatoare;***
- 3) destinate a fi utilizate nesterile.***

c) stabilirea de furnizor a cerințelor de deservire, dacă acestea pot influența calitatea produselor.

5.3 Trimiteri în text

5.3.1 Trimiterile în text se utilizează în cazul în care este oportun:

- a) de a exclude repetările în standarde ale unor prevederi sau fragmente ale acestuia;
- b) de a evita dublarea prevederilor standardului dat cu prevederile altor standarde;
- c) de a informa că prevederile indicate, fragmentele acestora, clasificarea, un indicator anumit și valoarea acestuia, totalitatea indicatorilor și valorile acestora, materialele grafice etc. sunt prezentate în elementul de structură respectiv al standardului dat sau în alt document moldovenesc sau interstatal;

d) de a informa despre existența altor documente normative naționale, care se referă la subiectul de standardizare dat;

e) de a cita caracteristicile produsului care se fabrică conform prevederilor altui standard.

5.3.2 În cazul trimiterii în text, se indică numărul capitolelor, subcapitolelor, punctelor, subpunctelor, materialelor grafice, formulelor, tabelelor, anexelor la care se face trimiterea, folosind următoarele expresii:

- a) „ ... în conformitate cu capitolul 1”;
- b) „ ... conform 1.2”;
- c) „ ... în conformitate cu 3.2.2.1, enumerarea b)”;
- d) „ ... în conformitate cu figura A.2 (anexa A) ”;
- e) „ ... a se vedea 3.1, formula (2)”;
- f) „ ...conform formulei (3.3)”;
- g) „ ... în conformitate cu tabelul 2”;
- h) „ ... în conformitate cu A.1 (anexa A)”;
- k) „ ... în conformitate cu enumerarea a)”.

5.3.3 În cazul în care se fac trimiteri la anumite părți ale standardului, a căror numerotare nu este separată prin punct, este necesar a se indica titlul complet al acestei părți, de exemplu, „ ... conform tabelului 1, punctul 3”.

5.3.4 Dacă prevederile referitoare la subiectul de standardizare sunt stabilite în alte standarde, atunci se face trimitere la standardul respectiv, înscriind indicativul acestuia, cu excepția ultimelor cifre ale anului de aprobare, iar dacă se face referire la anumite prevederi ale standardului, atunci se indică între paranteze și punctul (elementul) respectiv din standard. Indicativul complet al standardelor se înscrie în capitolul „Referințe”.

EXEMPLE

1 *Determinarea zincului în materia primă și produsele alimentare, conform SM SR EN 14082.*

2 *Cerințele privind sistemul de management al mediului înconjurător, conform SM SR EN ISO 14001 (anexa A).*

5.3.5 În textul standardelor se admite de a face repetări din conținutul capitolelor, subcapitolelor etc. ale altor standarde, înscriind între paranteze indicativul standardului, fără a indica numărul capitolelor, subcapitolelor, punctelor sau subpunctelor, pe care le dublează. În acest caz, acest fragment se include într-un chenar desenat cu linii subțiri și la sfârșit se indică între paranteze drepte indicativul acestui standard și numărul elementului de structură, despărțit prin virgulă.

EXEMPLE*

1

În calitate de valori normale ale factorilor climatici ale mediului exterior la încercări sunt stabilite:

- temperatura plus (25 ± 10) °C
- umiditatea relativă a aerului de la 45 procente până la 80 procente
- presiunea atmosferică de la 84,0 până la 106,7 kPa (de la 600 până la 800 mm Hg) [SM SR ISO 6658:2012, punctul 4.6]

2

3.6 reglementare

document care conține reguli cu caracter obligatoriu și care este adoptat de către o autoritate. [SM SR EN 45020:2012, punctul 3.6]

O astfel de referire nu se consideră normativă și standardele nu se prezintă în capitolul „Referințe”.

5.3.6 În cazul în care se face trimitere la mai multe standarde, este necesar de a menționa indicativele tuturor standardelor.

EXEMPLU

„ ... în conformitate cu SM 99, SM 100, SM ...”.

5.3.7 Se admite de a face referiri la documentele normative folosite ca informație, indicând între paranteze drepte numărul de ordine al documentului prezentat în elementul „Bibliografie”.

^{1*}În aceste exemple (în scopul prezentării adecvate) nu este utilizat cursivul conform 5.10.4, prin care, de obicei, sunt prezentate exemplele.

5.3.8 Nu se admite de a separa sigla documentului normativ de numărul lui la trecerea dintr-un rând în altul.

5.4 Prezentarea abrevierilor

5.4.1 În capul de tabel și în textul standardelor se folosesc abrevieri stabilite de regulile ortografice, precum și abrevierile însoțite de valori numerice:

- a) max. (maximum);
- b) min. (minimum);
- c) pag. (pagină);
- d) poz. (poziție);
- e) buc. (bucăți);
- f) fig. (figură);
- g) nr. (număr curent);
- h) etc. (și celelalte).

5.4.2 Nu este admisă folosirea abrevierilor:

- a) cca. (se scrie: circa sau aproximativ);
- b) v. (se scrie: a se vedea);
- c) de ex. (se scrie: de exemplu).

5.4.3 În standard pot fi stabilite abrevieri suplimentare față de cele prezentate la 5.4.1, utilizate numai în standardul respectiv. În acest caz, la prima menționare în text a denumirii complete respective, imediat după această denumire, se prezintă denumirea prescurtată sau abrevierea înscrisă între paranteze rotunde. În continuare în text se utilizează abrevierea cuvântului respectiv.

EXEMPLU

1 Metoda prin gaz crioatografie (GC) ...

5.4.4 Dacă în standard abrevierile sunt prezentate în capitolul „Abrevieri” sau „Simboluri și abrevieri”, sau în capitolul „Terminologie”, sau în alte capitole care conțin și abrevieri, atunci aceste abrevieri se admit a fi utilizate în standard numai după capitolul respectiv. În acest caz, forma de prezentare stabilită la 5.4.3 nu se utilizează.

5.4.5 La elaborarea standardelor trebuie evitate abrevierile neîntemeiate, care pot complica utilizarea standardului respectiv.

5.5 Prezentarea anexelor

5.5.1 Anexele trebuie să aibă paginarea comună cu cealaltă parte a standardului și să se noteze prin litere majuscule ale alfabetului latin, în ordine alfabetică, cu excepția literelor I, O și X.

5.5.2 În cazul folosirii complete a literelor alfabetului, se admite de a nota anexele următoare prin cifre arabe.

5.5.3 Anexele se notează în ordinea prezentării lor în cadrul standardului. Dacă standardul conține o singură anexă, atunci aceasta se desemnează prin litera A.

Anexele pot conține:

- prevederi cu caracter obligatoriu (normativ);
- prevederi cu caracter informativ.

5.5.4 Fiecare anexă se începe din pagină nouă. În partea superioară a paginii se scrie, centrat, cuvântul „Anexa”, urmat de litera majusculă de desemnare a anexei respective, evidențiate prin scrierea acestora cu caractere aldine și cu mărimea literelor mai mare decât mărimea literelor din text de 1,5 ori.

Caracterul anexelor (normativă sau informativă) se scrie cu minuscule, între paranteze, centrat sub cuvântul „Anexa”.

EXEMPLE*

^{2*} În aceste exemple (în scopul prezentării adecvate) nu este utilizat cursivul conform 5.10.4, prin care, de obicei, sunt prezentate exemplele.

1 Anexa A
(normativă)

2 Anexa B
(informativă)

Se admite plasarea pe o singură pagină a două sau mai multe anexe consecutive, dacă ele pot fi integral expuse pe această pagină.

5.5.5 Fiecare anexă trebuie să aibă un titlu scris cu minuscule, prima literă fiind majusculă, centrat în pagină, mai jos de cuvântul „Anexa”.

Titlul anexei se scrie analogic titlurilor capitolelor, conform 5.2.13.

5.5.6 Dacă anexele sunt voluminoase, atunci ele se prezintă în pagini succesive, indicând numai pe prima pagină cuvântul „Anexa” și caracterul de obligativitate al ei. Expresia „Anexa (continuare)” nu se scrie.

5.5.7 După necesitate, textul anexelor poate fi divizat în capitole, subcapitole, puncte și subpuncte, care se numerotează consecutiv în cadrul fiecărei anexe. Înaintea numerelor de ordine se înscrie litera de notare a anexelor, separată prin punct de cifră.

EXEMPLE

1 A.1; A.2; A.3 ...

2 B.1.1; B.1.2; B.2.1 ...

5.5.8 În textul standardelor se fac trimiteri la toate anexele. Caracterul de obligativitate al anexelor în text nu se indică.

5.6 Prezentarea tabelelor

5.6.1 Tabelele se folosesc din motive de organizare a textului, pentru corelarea eficientă a indicatorilor din standarde și facilitarea percepției vizuale a textului.

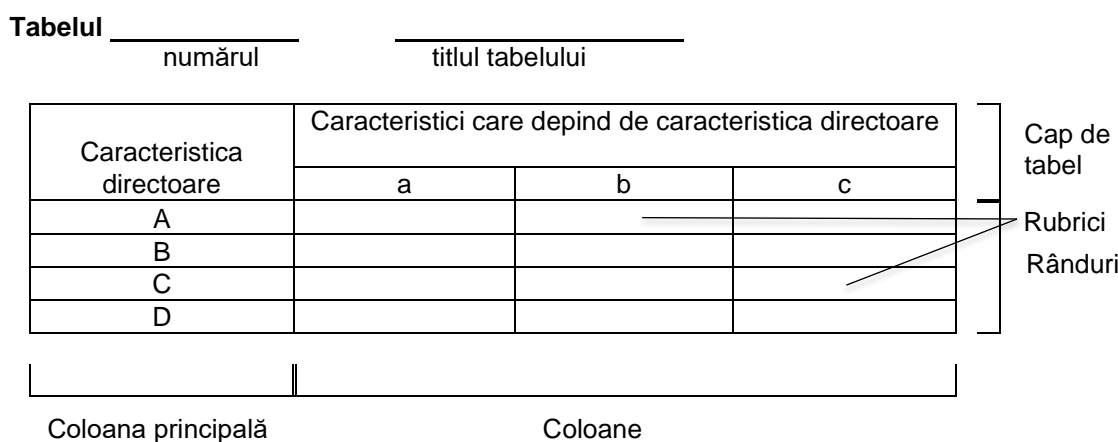
După necesitate, tabelul poate avea un titlu, care trebuie să fie indicat numai la începutul tabelului.

5.6.2 Toate tablele trebuie să aibă cap de tabel, unul sau mai multe rânduri și una sau mai multe coloane. Prin intersectarea rândurilor și coloanelor se delimitează rubricile, în care se înscriu valorile indicatorilor (a se vedea figurile 1 și 2).

5.6.3 În orice tabel, una din caracteristici este considerată directoare, în funcție de care se ordonează valorile celorlalte caracteristici.

5.6.4 După poziția caracteristicii directoare, tablele sunt de două feluri:

- a) tabel pe verticală, având caracteristica directoare înscrisă pe coloana principală

Figura 1

b) tabel pe orizontală, având caracteristica directoare înscrisă pe rândul principal:

Tabelul _____

numărul

_____

titlul tabelului

Caracteristica directoare	Caracteristici care depind de caracteristica directoare		
	A	B	C
a			
b			
c			
d			

Cap de tabel

Coloane

Rubrici

Figura 2

5.6.5 Divizarea rubricilor, coloanelor și capului de tabel cu linii diagonale nu se admite.

5.6.6 Primul cuvânt al fiecărei rubrici din coloana principală și din rândul principal începe cu majusculă. Primul cuvânt al fiecărei rubrici din rândurile sau coloanele secundare din capul de tabel se scrie cu majusculă sau cu minusculă, dacă este în continuarea textului din rândul sau coloana principală.

5.6.7 Denumirile caracteristicilor înscrise în capul de tabel se scriu nearticulat, cu excepția cazurilor în care acordul gramatical impune articularea.

5.6.8 După textul înscris în capul de tabel, în rândul principal sau în rânduri nu se pune punct.

5.6.9 Tabelele se numerează consecutiv, începând cu 1, în ordinea prezentării lor în cadrul standardului.

5.6.10 Tabelele fiecărei anexe se numerează separat, indicându-se și litera de notare a acesteia.

5.6.11 Dacă standardul conține un singur tabel, atunci se numerează astfel: „Tabelul 1” sau „Tabelul B.1”, dacă acesta este prezentat în anexa B.

5.6.12 Se admite de a numerota tabelele în cuprinsul capitolului. În acest caz, numărul tabelului constă din numărul capitolului și numărul de ordine al tabelului, separate prin punct.

EXEMPLU

Tabelul 3.2

5.6.13 Numerotarea tabelelor se face înscrind în colțul din stânga, deasupra tabelului, cuvântul „Tabelul”, evidențiat prin scrierea acestuia cu caractere aldine, urmat de numărul de ordine și, după caz, titlul acestuia, conform figurilor 1 și 2, separat prin linie lungă.

5.6.14 Orice trimitere în text la tabele se face indicând numărul tabelului.

EXEMPLU

Proprietățile mecanice, conform tabelului 3.

5.6.15 Încadrarea în text a tabelelor trebuie făcută în cadrul punctului la care se referă. Dacă tabelele au un număr mare de rânduri și/sau coloane și nu pot fi încadrate într-o singură pagină, ele pot fi separate și prezentate în pagini succesive, repetând pe toate paginile capul de tabel. În aceste cazuri, pe toate paginile (cu excepția celei cu care începe tabelul) se scrie deasupra colțului din stânga al tabelului: „Tabelul ... (continuare)” și linia orizontală de finalizare a tabelului se trage numai la sfârșitul tabelului, conform figurii 3.

Tabelul ...

Dimensiuni în milimetri

Diametrul interior	Diametrul exterior	Grosimea șaibe din material					
		plastic			oțel		
		a	b	c	a	b	c
5,0	7,0	0,6	0,8	1,0	1,6	1,8	2,0
...	...	...	...	...	...	...	...
38	40	0,9	1,1	1,3	2,5	2,7	2,9
40,0	42,0	1,0	1,2	1,4	2,6	2,8	3,0
...	...	...	...	...	...	...	...
45,0	47,0	–	–	–	–	–	–

Figura 3

5.6.16 Dacă tabelele au un număr mic de coloane, se admite de a le separa în părți, care se prezintă una lângă alta, separate prin două linii verticale, în conformitate cu figura 4.

Tabelul ...

Diametrul, mm	Masa, kg	Diametrul, mm	Masa, kg
4,0	3,0	5,8	3,6
4,6	3,2	6,4	3,8
5,2	3,4	7,0	4,0

Figura 4

5.6.17 Dacă toate valorile numerice dintr-un tabel sunt indicate în aceeași unitate de măsură, aceasta se indică deasupra colțului din dreapta al tabelului, iar în cazul în care tabelul se separă în părți, unitatea de măsură se indică pe fiecare parte a tabelului, în conformitate cu figurile 3 și 4.

5.6.18 Dacă valorile numerice ale caracteristicilor dintr-un tabel sunt indicate în unități de măsură diferite, simbolurile unităților de măsură se scriu în capul de tabel pentru fiecare caracteristică aparte, iar simbolul unității de măsură ce se repetă în mai multe coloane (rânduri) se indică o singură dată, deasupra tabelului, conform figurii 6.

5.6.19 Tabelele nu trebuie să conțină coloana „Numărul curent”.

5.6.20 Pentru a micșora titlul caracteristicilor din tabele se aplică simboluri literale care sunt explicate în textul standardului.

Simbolurile literale se prezintă în ordine alfabetică, precum și în ordine crescătoare a indicilor inferiori ai acestora, de exemplu: $a_1, a_2, a_3, b, c_1, c_2$.

5.6.21 Dacă tabelul are un număr mare de coloane, se admite plasarea tabelului în lungul paginii, conform figurii 5.

Denumirea produsului	Caracteristici, condiții de admisibilitate						Micete, UFC/g, max.
	Numărul de microorganism- me mezoofile aerobe și facultativ anaerobe, UFC/g, max.	Masa produsului, g, în care nu se admit			Levuri, UFC/g, max.		
		Bacterii coliforme	<i>Staphylococcus aureus</i>	Microorganism- e patogene, inclusiv <i>Salmonella</i>			
Produce de cofetărie din vafele							
– cu umplutură de grăsimi	5·10 ³	0,1	–	25	50	50	50
– cu umplutură de praline	5·10 ⁴	0,01	–	25	50	50	50
– cu umplutură de ciocolată cu nuci	5·10 ⁴	0,1	–	25	50	50	50
Produce de cofetărie fără semifabricate de garnisire, cu garnisire pe bază de margarine, frișcă	1·10 ⁴	1,0	0,1	25	50	50	50
Produce de cofetărie cu xilitol (sorbit) pentru alimentație dietetică	5·10 ³	0,1	1,0	25	50	50	50

(indicativul standardului)

(pagina)

Figura 5

5.6.22 În tabele valorile limită se prezintă prin cuvintele „peste, până la (inclusiv), minimum, maximum etc.” și se redau în același rând sau coloană cu titlul caracteristicii corespunzătoare, după simbolul unității de măsură, dacă aceasta se referă la întreaga coloană sau rând. După titlul caracteristicii, înainte de scrierea unității de măsură și a valorilor limită, se pune virgulă, conform figurii 6.

Tabelul ...

Aria secțiunii, mm ²	D	L	L ₁	L ₂	Dimensiuni în milimetri
					Masa, kg, max.
90,0	30,0	25,0	36,5	38,5	3,7
100,0	40,0	30,0			3,9

Figura 6

5.6.23 Dacă valorile numerice ale unui rând sau unei coloane sunt valori limită, indicațiile minimum și/sau maximum se scriu o singură dată în capul coloanei (rândului) și nu se repetă înaintea fiecărei valori numerice, în conformitate cu figura 7.

Tabelul ...

Denumirea caracteristicii	Valoarea caracteristicii			
Temperatura la lucru, °C, max.	80	85	90	95

Figura 7

5.6.24 Valorile numerice comune mai multor rânduri (coloane) se prezintă o singură dată pentru toate rândurile (coloanele), în conformitate cu figura 8.

Tabelul ...

Tipul de pompe	Tensiunea nominală, V	Curentul nominal, A
PNR-6/400	6	400
PNR-6/800		800
PNR-6/900		900

Figura 8

5.6.25 Unitatea de măsură pentru unghiuri nu se scoate ca factor comun în capul coloanei (rândului), ci se repetă în fiecare rubrică, conform figurii 9.

Tabelul ...

α	β
3°5'30"	6°30'
4°23'60"	10°45'
6°30'45"	12°30'

Figura 9

5.6.26 Dacă toate valorile numerice dintr-o coloană (rând) au aceleași abateri limită, atunci valorile respective se scriu în capul coloanei (rândului), conform figurii 10.

Tabelul ...

Diametrul	S ±0,5	H ±0,2	h ±0,3	Dimensiuni în milimetri
				Grosimea nominală
4	8,0	4,0	2,5	1,0
6	10,0	5,0	2,7	1,3
8	12,0	6,0	3,0	1,6

Figura 10

5.6.27 Abaterile limită comune mai multor valori numerice sau unor valori numerice stabilite se indică în coloane separate, în conformitate cu figura 11.

Tabelul ...

Filet				D ₂	Șaibă			
D ₁		A			H		r ₂	
nominal	abateri limită	nominal	abateri limită		nominal	abateri limită	nominal	abateri limită
10,2	-0,2	3,5	-0,15	14,6	3,2	-0,15	0,4	-0,1
12,2				16,8				
14,2				17,0				

Figura 11

5.6.28 Textul care se repetă în rândurile aceleiași coloane și este alcătuit din cuvinte alternate cu cifre se substituie prin ghilimele, în conformitate cu figura 12. Dacă textul care se repetă este alcătuit din două sau mai multe cuvinte, atunci la prima repetare aceste cuvinte se substituie prin cuvântul „Idem”, iar în continuare, prin ghilimele. Dacă se repetă numai o parte a textului, atunci se admite de a substitui această parte prin cuvântul „Idem”, indicând informațiile suplimentare. În prezența liniilor orizontale textul se repetă. Una din variante este prezentată în figura 12.

Tabelul ...

Diametrul nominal	C	C ₁	Destinație
De la 10 până la 11 inclusiv	2,15	-	Se recomandă ca oțel cu o durabilitate înaltă pentru articolele utilizate în condiții atmosferice
Peste 11 “ 12 “			
“ 12 “ 13 “	2,55	0,12	Idem
“ 13 “ 14 “	3,05	1,15	“
“ 14 “ 15 “	3,64	1,80	Idem. Nu are filet

Figura 12

5.6.29 Nu se admite substituirea prin ghilimele a cifrelor, semnelor matematice, numărului și procentului, simbolului mărcilor materialelor și tipurilor de produse, indicativului documentelor normative care se repetă în tabele.

5.6.30 Dacă unele rubrici din tabel nu conțin valori numerice, atunci în rubricile respective se scrie linie de pauză, conform figurii 12.

5.6.31 Fiind necesar de a indica în tabel succesiunea anumitor intervale de cifre care cuprind toate cifrele unui șir, se scriu cuvintele:

„Peste ..., până la ..., inclusiv”, în conformitate cu figura 12.

5.6.32 Cifrele extreme ale unui șir din tabel se scriu, utilizând linia de pauză, în conformitate cu figura 13.

Tabelul ...

Denumirea materialului	Temperatura de topire, K (°C)
Oțel	1 131 – 1 173 (858 – 900)
Fontă	1 573 – 1 673 (1 300 – 1 400)
Alamă	1 373 – 1 473 (1 100 – 1 200)

Figura 13

5.6.33 Pentru scoaterea în evidență a gamei de valori de o importanță respectivă sau pentru unificarea pozițiilor în grupări, pentru indicarea coeficienților de preferință a unui anumit indicator sau pentru evidențierea coloanelor

și rândurilor ale căror valori numerice corespund cu abaterile limită, în tabele se folosesc linii pe trepte îngroșate, conform figurii 14.

Tabelul ...

Diametrul exterior, mm	Masa 1m țevă cu grosimea pereților, mm			
	1,2	1,4	1,6	1,8
32	0,250	0,319	0,415	0,945
38	0,295	0,367	0,458	1,362
42	0,348	0,431	0,502	1,729
45	0,397	0,495	0,549	2,245
50	0,445	0,538	0,568	2,783
54	0,687	0,589	0,762	3,321

NOTĂ – Este de preferință utilizarea țevilor, ale căror valori dimensionale sunt evidențiate cu linii îngroșate.

Figura 14

5.6.34 Precizarea (explicarea) anumitor caracteristici se face prin note de subsol.

Modul de prezentare a notelor de subsol, în conformitate cu 5.9.2.

Dacă tabelul conține atât note de subsol, cât și note de picior, conform 5.9.1, la sfârșitul tabelului se prezintă întâi notele de picior și apoi notele de subsol în rubrici separate, în conformitate cu figura 15.

Tabelul ...

Diametrul nominal	Dimensiuni în milimetri			
	D ₁ *	D ₂ *	D ₃ **	Pasul filetului
63	62,05	58,91	52,35	2,5
66	64,95	61,81	55,25	2,5
70	68,95	65,81	59,25	2,5

NOTĂ – Pentru a evita o montare incorectă, se recomandă pentru D₁ și D₂ a evita pe cât este posibil ovalitatea.

*Diametrele D₁ și D₂ trebuie să fie concentrice.
**Diametrul D₃ este pentru garnitura capacului.

Figura 15

5.6.35 Valorile numerice ale caracteristicilor din tabele se plasează la nivelul ultimului rând al denumirii caracteristicii, iar valoarea indicelui prezentat în formă de text – la nivelul primului rând al denumirii caracteristicii, în conformitate cu figura 16.

Tabelul ...

Caracteristici	Condiții de admisibilitate	Metoda de încercare
Aspectul produsului	Coajă curată, netedă, fără strat gros sub coajă, fără deteriorări, acoperită cu compoziție de parafină, polimerică sau mixtă (polimerică cu parafină), sau acoperită cu folie din material polimeric	Conform 8.2
Fracția masică de NaCl, %	1,5-4,0	Conform SM SR EN ISO 5943

Fracția masică de grăsime raportată la substanța uscată, %, max.	20-55	Conform SM SR ISO 8262-3
--	-------	--------------------------

Figura 16

5.6.36 Pentru evidențierea unor valori de preferință sau limitarea valorilor numerice aplicabile, sau a tipurilor (mărcilor etc.) de produse, se admite a indica între paranteze acele valori, care nu se recomandă pentru aplicare sau au o aplicare limitată, precizând într-o notă de picior sub tabel informația care se referă la paranteze, în conformitate cu figura 17.

Tabelul ...

Lungimea șurubului		Dimensiuni în milimetri
Nominală		Abatere limită
(18)		± 0,43
20		± 0,50
(29)		
35		
NOTĂ – Dimensiunile între paranteze nu se recomandă pentru aplicare.		

Figura 17

5.6.37 Pentru produsele cu masa de până la 100 g, se admite a indica masa unei cantități stabilite de produse, iar pentru produsele fabricate din diferite materiale, poate fi indicată masa produsului separat pentru fiecare material, în conformitate cu figura 18.

Tabelul ...

Lungimea șurubului, mm	Masa 1 000 buc., kg, max.	
	din oțel	din alamă
12	1,20	1,30
15	1,50	1,64
NOTĂ – Pentru determinarea masei șuruburilor, fabricate dintr-o marcă concretă de oțel și alamă, valoarea masei indicate în tabel se înmulțește cu coeficienții prezentați în anexa A.		

Figura 18

În loc de a specifica masa produsului fabricat din diferite materiale, se admite de a da într-o notă de picior la tabel referire la factorii de corecție, conform figurii 18.

5.6.38 Valorile numerice în coloanele de tabel se înscriu în așa mod, ca rangul de număr al cifrelor din toată coloana să fie aranjate una sub alta, dacă ele se referă la unul și același indicator (parametru, dimensiune). De regulă, într-o coloană se respectă același număr de semne zecimale pentru toate valorile numerice.

5.6.39 Dacă în standard se prezintă o informație numerică, nu prea mare ca volum, atunci se recomandă a o redacta în formă de text, plasând cifrele în formă de coloană.

EXEMPLU

Abaterile limită ale dimensiunilor profilurilor de la valorile nominale, procente:

± 1,5 ..... privind înălțimea;
± 0,4 ..... privind lățimea.

5.7 Prezentarea materialelor grafice

5.7.1 Materialele grafice (desenele, schemele, diagramele etc.) fac parte integrantă din standard și se folosesc pentru o concepere mai eficientă (corectă) a acestuia, precum și pentru determinarea unor proprietăți sau caracteristici ale subiectului de standardizare. În textul standardului este necesar de a se face trimiteri la materialele grafice.

5.7.2 Materialele grafice de orice fel se denumesc figuri și se plasează cât mai aproape de textul la care se referă și, după caz, în anexe.

5.7.3 Materialele grafice din textul standardelor se prezintă conform prevederilor din standardele de proiectare.

5.7.4 Materialele grafice, cu excepția celor din anexe, se numerotează cu cifre arabe, în ordinea prezentării lor în text consecutiv, începând cu 1. Numărul de ordine al figurii trebuie precedat de cuvântul „Figura”. Dacă standardul conține o singură figură, aceasta se numerotează „Figura 1”.

Se admite de a numerota materialele grafice în cadrul capitolelor. În acest caz, numărul figurii se formează din numărul capitolului și numărul de ordine al figurii, separate prin punct.

EXEMPLE

1 Figura 2.1.

2 Figura 2.2.

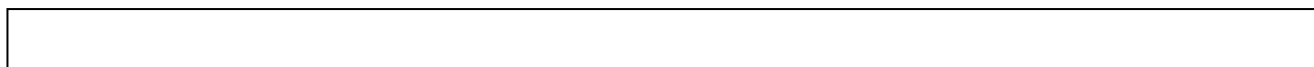
Materialele grafice încadrate în anexe se numerotează separat prin cifre arabe, indicând și litera de notare a acestora.

EXEMPLU

Figura A.2.

5.7.5 Cuvântul „Figura” și numărul acesteia, evidențiate prin scrierea acestora cu caractere aldine, se plasează centrat sub figură. În continuare poate fi prezentat titlul figurii, separat prin linia de pauză, la fel evidențiat prin scrierea cu caractere aldine.

EXEMPLU

Figura 1 – Schema instalației frigorifice

5.7.6 Materialele grafice, care au simboluri sau numere de poziție, trebuie completate cu un tabel al elementelor componente sau cu o legendă (date informative), care poate lipsi în cazul în care în text se fac trimiteri la numerele de poziție (de exemplu, la descrierea aparatului).

Tabelul elementelor componente sau legenda se plasează în câmpul desenului, înainte de numărul figurii și titlul ei.

Simbolul	Denumirea elementului component
C ₁	condensator 0,5 μF
C ₂	condensator 0,5 ηF
K	releu (retranslator)
R ₁	rezistor 2,5 Ω
R ₂	rezistor 25 Ω
S ₁	întreruptor

Legenda poate fi prezentată ca o coloană sau ca un șir de explicații, de exemplu:

- 1 – recipient sub presiune;
- 2 – lagăr superior;
- 3 – amestecător etc.

sau

- 1 – recipient sub presiune; 2 – lagăr superior; 3 – amestecător.

5.7.7 De regulă, materialele grafice se prezintă pe o singură pagină. Dacă figura nu poate fi încadrată într-o singură pagină, se admite a le separa și prezenta în pagini succesive. În acest caz, titlul figurii se scrie pe prima

pagină, datele informative – pe orice pagină unde este prezentat materialul grafic, însă sub figură, pe fiecare pagină pe care este plasată figura dată se scrie „Figura ____, fila ____”.

5.8 Prezentarea formulelor

5.8.1 Pentru ușurarea referirilor, relațiile și formulele se numerotează începând cu 1, consecutiv, în toate capitolele, cu excepția celor prezentate în anexele standardului. Numărul de ordine al formulelor se înscrie între paranteze mici în dreapta relației respective. Formulele inserate una după alta se despart prin virgulă.

EXEMPLU

$$A = \frac{b}{a}, \quad (1)$$

$$B = \frac{d}{c}. \quad (2)$$

Dacă în textul standardului este prezentată o singură formulă, aceasta se numerotează (1).

5.8.2 Formulele prezentate în anexe se numerotează separat, cu cifre arabe, în cadrul fiecărei anexe, indicând și litera de notare a lor.

EXEMPLU

(B.4).

5.8.3 Se admite numerotarea formulelor în cadrul capitolelor. În acest caz, numărul formulelor este format din numărul capitolului și numărul de ordine al formulei, separate prin punct.

EXEMPLU

(...3.2).

5.8.4 Formulele prezentate în tabele sau în datele informative la materialele grafice nu se numerotează.

5.8.5 Simbolurile mărimilor, coeficienților și factorilor folosiți în formulele și relațiile din standarde trebuie explicate nemijlocit sub formulă, indicând și unitatea de măsură care asigură omogenitatea relației sau a formulei. Explicarea fiecărui simbol se face din rând nou, în aceeași consecutivitate în care sunt prezentați în formulă. Primul rând începe cu cuvintele „în care” (cu două puncte).

EXEMPLU

Densitatea fiecărei mostre ρ , kg/m³, se calculează cu formula:

$$\rho = \frac{m}{V}, \quad (3)$$

în care:

m – masa mostrei, kg;

V – volumul mostrei, m³.

5.8.6 Trecerea formulelor dintr-un rând în altul se admite a se efectua numai la semnele operațiilor matematice, înscriind semnul și pe rândul următor. În cazul trecerii formulelor în alt rând, la semnul care caracterizează operația de înmulțire se folosește semnul „.”.

5.9 Prezentarea notelor

5.9.1 Note de picior

5.9.1.1 Notele de picior se folosesc în standard, dacă este necesar de a da unele date explicative sau informative referitoare la conținutul textului, tabelelor sau figurilor. Notele de picior nu trebuie să conțină cerințe.

Notele inserate în text fac parte integrantă din toate elementele textului, cu excepția paginii de titlu, a titlului standardului și a trimerilor din josul paginii (notele de subsol).

5.9.1.2 Notele de picior trebuie plasate imediat după textul, sub figura sau în tabelul la care se referă aceste note. Sub figură, notele de picior se plasează înainte de numărul figurii și titlul ei, iar în tabel – la sfârșitul tabelului, deasupra liniei care indică „sfârșitul tabelului”.

5.9.1.3 Notele de picior se evidențiază în text prin scrierea cu caractere mai mici ale literelor. La sfârșitul textului se pune punct.

5.9.1.4 Dacă există o singură notă, atunci ea nu se numerotează, iar după cuvântul „NOTĂ” se pune linia de pauză, după care urmează textul notei, cu majusculă.

EXEMPLU*

NOTĂ – Condiția opțională poate fi o condiție suplimentară care nu trebuie să fie îndeplinită decât dacă ea este aplicabilă, în caz contrar, poate fi admisă.

5.9.1.5 Dacă există mai multe note de picior, ele se numerotează cu cifre arabe, începând cu 1, în cadrul fiecărui punct, subpunct, tabel sau figură. În acest caz, după cuvântul „NOTE” nu se pun două puncte. Textul fiecărei note de picior se scrie ca alineat distinct, precedat de numărul respectiv.

EXEMPLU*

NOTE

1 Consensul nu implică neapărat unanimitatea.

2 Sinteza observațiilor se întocmește de elaborator în baza propunerilor (observațiilor) prezentate referitor la proiect în întregime.

5.9.2 Note de subsol

5.9.2.1 Notele de subsol se folosesc pentru a face o precizare la unele date expuse în textul standardului. Notele de subsol nu trebuie să conțină cerințe.

5.9.2.2 Notele de subsol se scriu în text ca alineat distinct la sfârșitul paginii la care se află textul pe care îl explică și se separă de text printr-o linie scurtă, în stânga paginii, iar în tabel – la sfârșitul tabelului, deasupra liniei care indică sfârșitul tabelului.

Notele de subsol se evidențiază prin scrierea cu caractere mai mici ale literelor. La sfârșitul textului se pune punct.

5.9.2.3 Notele de subsol se numerotează cu cifre arabe, urmate de paranteze și plasate ca exponent, nemijlocit după cuvântul la care se referă nota.

5.9.2.4 Numerotarea notelor de subsol reîncepe pe fiecare pagină.

5.9.2.5 Dacă notele de subsol se referă la valori numerice, pentru evitarea confuziilor, se admite ca numerotarea cu cifre să fie înlocuită cu asteriscuri: *, **, ***. În acest caz, se aplică maximum trei asteriscuri. Simbolurile se separă printr-un interval de textul care urmează.

5.9.2.6 Nu se admite transferarea notelor de subsol de pe o pagină pe alta.

5.10 Prezentarea exemplilor

5.10.1 Exemplele se prezintă pentru a explica unele prevederi ale standardelor sau pentru a contribui la o expunere cât mai concisă a acestora.

5.10.2 Dacă există un singur exemplu, atunci el nu se numerotează și cuvântul „EXEMPLU” se scrie cu majuscule din alineat. Textul exemplului începe din rând nou și se scrie ca alineat distinct, iar la sfârșit se pune punct.

5.10.3 Dacă există mai multe exemple, ele se prezintă ca notele de picior, conform 5.9.1.5.

5.10.4 La editarea standardului exemplele se evidențiază prin scriere cursivă cu caractere mai mici și aldine ale literelor.

---

^{3*} În aceste exemple (în scopul prezentării adecvate a notelor) nu este utilizat cursivul conform 5.10.4 prin care, de obicei, sunt prezentate exemplele.

5.11 Prezentarea simbolurilor și semnelor convenționale

5.11.1 La redactarea standardelor se folosesc simboluri și semne convenționale ale mărimilor stabilite în standardele de tehnică generală și/sau în standardele de terminologie, precum și simboluri specifice domeniului respectiv. Toate simbolurile și semnele convenționale folosite în cadrul standardelor trebuie explicate. De exemplu, „Curent de emisie, I_e ”.

5.11.2 Fiind necesar de a folosi simboluri și semne convenționale care nu sunt stabilite în documentele normative, se face explicarea acestora în text sau în elementul de structură „Abrevieri”.

5.12 Prezentarea unităților de măsură

5.12.1 La redactarea standardelor este necesar a folosi unitățile de măsură, denumirile și simbolurile acestora, stabilite în standardele moldovenești în vigoare.

5.12.2 În cadrul textului aceluiași standard, pentru unul și același indicator (parametru, dimensiune), de regulă, se indică una și aceeași unitate de măsură. De exemplu, în cadrul textului standardului lungimea țevii se indică în metri; grosimea pereților țevii – în milimetri, iar tensiunea electrică – în volți.

5.12.3 Unitatea de măsură a unui șir de valori numerice se indică numai după ultima valoare.

EXEMPLU

2,2; 2,4; 2,6; 2,8 mm.

5.12.4 Unitatea de măsură a intervalelor de valori numerice se indică după ultima valoare a intervalului, cu excepția simbolurilor „%”, „°C”, „°” (grad sexazecimal).

EXEMPLE

de la 5 până la 10 kg.

de la 65 % până la 70 %.

de la 10 °C până la 20 °C.

de la 45°30'2 până la 65°30'2.

Se interzice despărțirea unității de măsură de valorile numerice (a scrie pe diferite rânduri sau pagini).

5.13 Prezentarea valorilor numerice

5.13.1 Șirurile de valori numerice (întregi sau zecimale) se scriu separând valorile prin punct și virgulă atunci, când între două valori învecinate nu se admit sau nu există valori intermediare.

EXEMPLU

2,80; 3,80; 4,80; 5,80 m.

5.13.2 Intervalele de numere se scriu cu cuvintele „de la” și „până la” (luând în considerare „De la și până la ... inclusiv”), în cazul în care cifrele sunt urmate de simbolul unității de măsură. Dacă cifrele reprezintă coeficienți delimitați, numere de ordine sau numerale cardinale, atunci se scriu, utilizând linia de pauză.

EXEMPLE

1 grosimea stratului trebuie să fie de la 2,5 până la 5,5 mm.

2 coeficientul de amplificare a tranzistorului 8 – 15.

3 figurile 1 – 8.

5.13.3 Numărul de zecimale cu care se indică valorile numerice se stabilește în funcție de exactitatea necesară și suficientă pentru asigurarea calității, dar astfel încât aceeași mărime să aibă același grad de exactitate în cuprinsul aceluiași standard.

5.13.4 Numărul de zecimale cu care se indică valorile nominale ale indicatorilor trebuie corelat cu abaterile limită aferente și cu exactitatea aparatelor și a metodelor, prin care se verifică indicatorii respectivi.

5.13.5 În textul standardelor și în tabele, numerele trebuie prezentate separând printr-un interval grupele de câte trei cifre, la dreapta și la stânga virgulei, cu excepția notării anului.

EXEMPLU

1 456 756; 3 650,437 43; anul 2007.

5.13.6 La exprimarea în text a unui număr de elemente, spre deosebire de regula de scriere a valorii numerice a unei mărimi fizice, numerele de la unu la nouă se scriu cu litere și nu cu cifre.

EXEMPLE

1 Încercarea se execută pe 10 epruvete, cu lungimea de 8 mm.

2 Încercarea se execută pe trei epruvete, cu lungimea de 8 mm.

5.13.7 Cifrele romane se utilizează numai în cazul indicării calității (categoriei, clasei etc.) produselor, valenței elementelor chimice, trimestrelor anului. În celelalte cazuri se utilizează cifre arabe.

5.13.8 În textul standardelor nu se admite utilizarea semnelor:

- a) = (egal);
- b) < (mai mic);
- c) > (mai mare);
- d) ≤ (mai mic sau cel puțin egal);
- e) ≥ (mai mare sau cel mult egal);
- f) ≠ (diferit);
- g) H (aproximativ);
- h) – (minus);
- i) + (plus);
- j) nr. (număr);
- k) % (procent);
- l) D (diametru).

Aceste semne pot fi folosite numai în formule și relații, în tabele și în grafice.

5.13.9 În textul standardelor nu se folosesc semnele operațiilor matematice. Explicarea operațiilor se face prin cuvinte.

EXEMPLU

Raportul între energia mecanică și debitul de apă, dar nu „Energia mecanică/debitul de apă”.

5.13.10 În cadrul standardelor trebuie evitată folosirea indicatorilor supraetajați și a fracțiilor suprapuse. Astfel, în text se scrie:

a/c în loc de $\frac{a}{c}$;

$1/4$ în loc de $\frac{1}{4}$;

$(2A - 4B)/(3A + 5)$ în loc de $\frac{2A - 4B}{3A + 5}$ etc.

5.14 Prezentarea dimensiunilor și toleranțelor

5.14.1 Valorile indicatorilor din textul standardelor, necesari pentru fabricarea produselor cu o exactitate stabilită, se exprimă prin valoarea nominală și abaterile limită sau prin indicarea valorilor maximum și/sau minimum tolerate, urmate de simbolul unității de măsură.

EXEMPLE

1 Corect 30 mm · 20 mm · 30 mm,   incorect 30 · 20 · 30 mm.

2 Corect 80 μF ± 2 μF sau (80 ± 2) μF,   incorect 80 ± 2 μF.

3 Corect de la 0°C până la 10°C,   incorect de la 0 până la 10°C sau 0 – 10°C.

4 Corect 80⁺²₀ mm,   incorect 80 mm⁺²₀ .

Pentru evitarea neînțelegerilor, toleranțele exprimate în procente trebuie să fie prezentate într-o formă corectă matematică.

EXEMPLE

1 Pentru a exprima intervalul, trebuie scris „de la 63 procente până la 67 procente”.

2 Pentru a exprima valoarea medie aritmetică cu toleranță, trebuie scris „(65 ± 2) procente”. Este incorectă forma de prezentare „65 ± 2 procente”.

Gradele pentru unghiurile plane trebuie exprimate prin expresie zecimală, de exemplu, trebuie scris 17,25°, dar nu 17°252.

5.14.2 Valorile indicilor din textul standardului se pot exprima, de asemenea, prin valori limită, precedate de abrevierile min., respectiv max. Sau prin intervale de valori puse în evidență, după caz, prin cuvintele: de la ... până la, peste ... până la.

EXEMPLE

**1 de la 15 procente până la 20 procente, sau (10 ± 5) procente.
2 min. 2 A; max. 6 A (inclusiv).
3 peste 2 până la 6 A.**

6 Conținutul standardelor

6.1 Generalități

6.1.1 Titlurile, structura și conținutul capitolelor (punctelor) standardelor se stabilesc în conformitate cu particularitățile subiectului standardizat și caracterul cerințelor stipulate pentru el.

6.1.2 Standardul de produs (pentru serviciu) nu trebuie să includă cerințe contractuale (referitoare la reclamații, garanții, daune etc.) și nici cerințe legale și de reglementare.

În unele standarde de produse este necesar să se specifice că produsul trebuie însoțit de avertizări sau instrucțiuni de instalare sau utilizare și să specifice natura acestora. În alte cazuri, cerințele referitoare la instalare sau utilizare trebuie să fie cuprinse într-o parte separată sau într-un document separat, întrucât nu sunt cerințe referitoare la produsul în sine.

6.2 Conținutul standardelor fundamentale

6.2.1 Standardele fundamentale se elaborează în scopul de a stabili cerințe și reguli tehnice generale, pentru a asigura o înțelegere reciprocă, interdependență tehnică și o interconexiune a diferitor ramuri ale științei, tehnicii și industriei, în procesul de realizare și utilizare a produsului.

6.2.2 Standardele tehnice fundamentale stabilesc, inclusiv, dar nelimitat:

- termeni tehnico-științifici și definițiile lor, utilizați frecvent în știință, tehnică, tehnologie, industrie, în diferite ramuri ale economiei naționale și în alte domenii de activitate;
- semne convenționale exprimate prin litere, cifre, litere-cifre, simboluri grafice etc. (semne, coduri, marcaje, simboluri etc.) pentru diferite subiecte de standardizare, inclusiv notarea valorilor parametrilor (cu litere latine sau grecești), unităților de măsură care înlocuiesc inscripțiile, simbolurilor etc.;
- reguli referitoare la structură, redactare, forma de prezentare, notare și cerințe față de conținutul diverselor tipuri de documentație (de proiectare, de programare, de construcții, de reparații, de exploatare, organizatorică etc.);
- cerințe generale și norme necesare pentru asigurarea tehnică, tehnologică, a diferitor procese de fabricație care stabilesc cerințe generale de securitate pentru diverse procese de fabricație;
- cerințe generale în domeniul ameliorării utilizării resurselor naturale.

În special, standardele tehnice fundamentale stabilesc, inclusiv, dar nelimitat:

- norme de exactitate a măsurărilor (instrumentale) și norme de exactitate a evaluărilor statistice;
- cerințe pentru materialele de referință și compoziția substanțelor și materialelor;
- numere preferențiale, serii de parametri și dimensiuni (de exemplu, serii de frecvențe nominale și tensiuni ale curentului electric);
- toleranțe și ajustări;
- cerințe referitoare la rugozitatea suprafețelor;
- norme de exactitate a transmisiilor (prin roți dințate, benzi etc.);
- cerințe referitoare la diverse tipuri de îmbinări ale detaliilor și pieselor de asamblare (prin filet, sudare etc.);

- clase de exactitate a utilajului;
- reguli de executare a desenelor tehnice (schemelor), de aplicare a inscripțiilor, dimensiunilor;
- cerințe referitoare la diverse tipuri de compatibilitate tehnică a produselor (de proiectare, electrică, electromagnetică, de programare, de diagnostic etc.);
- valori limită tolerate ale nivelului de zgomot, vibrație, radiație, radioperturbație;
- limite tolerate ale acțiunilor exterioare;
- cerințe referitoare la estetica tehnică și ergonomie;
- alte cerințe tehnice unice și/sau norme generale de destinație tehnico-industrială.

6.3 Conținutul standardelor de produs

6.3.1 Pentru produse se elaborează următoarele tipuri de standarde:

- specificații tehnice generale care trebuie să conțină prevederi generale pentru grupe de produse omogene;
- specificații tehnice care trebuie să conțină prevederi pentru un produs concret sau o grupă concretă de produse.

6.3.2 Dacă este posibil de a stabili cerințe comune pentru câteva grupe de produse omogene sau pentru grupuri de un nivel mai înalt de clasificare, este oportun de a elabora standarde de produs, care stabilesc următoarele grupe de cerințe: termeni și definiții, clasificare (tipuri, sortimente, sorturi și alte grupări de produse), reguli generale pentru verificarea calității, marcarea, ambalarea, exploatarea (utilizarea).

Fiecare din aceste grupe de cerințe pot fi stabilite într-un standard separat sau pot fi grupate cu alte grupe de cerințe, și aceasta trebuie să fie menționat în subtitlul standardului. Ținând cont de specificul subiectului de standardizare, se admite de a nu include în standard unele cerințe, care fac parte din aceste grupe.

EXEMPLE

1 Termeni și definiții.

2 Marcare, ambalare, transport și depozitare.

3 Cerințe de securitate și metode de verificare a lor.

La elaborarea standardelor pentru unele ansambluri de cerințe sau combinațiile acestora trebuie ținut cont de prevederile stipulate la 6.6 – 6.8.

6.3.3 În cazuri argumentate, într-un standard separat pot fi stabilite cerințe comune, constructive, tipuri, dimensiuni și/sau parametri de bază pentru o grupă de produse (sau pentru o grupare de un nivel de clasificare mai înalt).

6.4 Conținutul standardelor de specificații tehnice generale

6.4.1 Standardele ce se referă la specificații tehnice generale pentru produse sau grupe de produse omogene, de regulă, pot să conțină următoarele capitole:

- clasificare;
- cerințe de performanță;
- metode de verificare (încercare);
- condiții de exploatare.

6.4.2 În capitolul „Clasificare” se stabilesc clasele, tipurile sau sortimentul produselor (performanțele, clasa etc.).

6.4.2.1 Dacă produsele se clasifică după dimensiuni și/sau parametri de bază, atunci titlul capitolului „Clasificare” se completează cu cuvintele „dimensiuni și/sau parametri de bază”.

În acest caz, ținând cont de specificul produselor, se prezintă:

- clasificarea produselor, conform caracteristicilor de exploatare (de consum);
- clasificarea produselor, conform dimensiunilor și parametrilor constructivi;
- clasificarea produselor, conform altor parametri de bază.

Pentru ca clasificarea stabilită să fie mai ușor înțeleasă, pot fi incluse în text și materiale grafice care ilustrează particularitățile constructive ale produsului și/sau dimensiunile de bază (de exemplu, aspectul general, cu indicarea dimensiunilor principale).

6.4.2.2 În cazuri argumentate, produsul (de exemplu, produse laminate) poate fi clasificat conform formelor geometrice și dimensiunilor concrete.

În acest caz se prezintă:

- figuri (desene tehnice) care redau forma geometrică;
- tabele cu dimensiuni, limite tolerate, suprafețe ale secțiunilor transversale, dimensiuni informative ale axelor și alte date similare;
- cerințe suplimentare (lungimea profilelor, abateri de la forma geometrică a suprafețelor etc.).

6.4.2.3 Dacă subiectul de standardizare constituie o substanță, un material sau alt produs similar, se recomandă a indica în capitol clasificarea în corespundere cu compoziția chimică și/sau fracționară, alte caracteristici fizico-chimice, precum și conform caracteristicilor principale de exploatare, metodele de confecționare și/sau de prelucrare .

6.4.2.4 După caz, în acest capitol se prezintă notarea produselor, se dau reguli și/sau exemple de scriere a acestora.

6.4.3 Capitolul „Cerințe de performanță” poate să conțină următoarele subcapitole:

- generalități (după caz);
- caracteristici (proprietăți);
- etichetare (marcare);
- ambalare.

6.4.4 În subcapitolul „Generalități” se specifică unele prevederi de ordin general pentru grupa de produse standardizate.

6.4.5 În subcapitolul „Caracteristici (proprietăți)” se prezintă, de regulă, numai cerințele care sunt relevante și se supun verificării. Dacă unele cerințe nu pot fi exprimate prin anumiți indicatori (caracteristici), însă pot fi realizate prin respectarea altor cerințe (cerințe privind folosirea anumitor procedee sau procese tehnologice, privind aplicarea acoperirilor, utilizarea utilajului sau echipamentului tehnologic special, cerințe de antrenare de lungă durată necesară, cerințe față de menținerea produselor finite sau materialelor etc.), atunci aceste cerințe, de asemenea, trebuie să fie prezentate în acest subcapitol.

6.4.5.1 Subcapitolul „Caracteristici (proprietăți)”, de regulă, poate să conțină următoarele puncte:

- cerințe privind destinația;
- cerințe de performanță;
- proprietăți fizico-chimice și mecanice;
- cerințe de compatibilitate și/sau interschimbabilitate;
- cerințe de fiabilitate;
- cerințe privind rezistența la acțiuni exterioare și de viabilitate;
- cerințe ergonomice;
- cerințe privind folosirea eficientă a combustibililor și energiei.

6.4.5.2 La punctul „Cerințe privind destinația” se stabilesc, de regulă, cerințe care caracterizează aptitudinea produsului de a-și îndeplini funcțiile de bază (destinația) în condiții prestabilite (de exemplu, cerințe privind productivitatea, exactitatea, rapiditatea (viteza), durabilitatea, termorezistența, rezistența la uzură etc.).

6.4.5.3 La punctul „Cerințe de performanță” se stabilesc, de regulă, cerințe impuse produsului sub formă de cerințe de performanță, care asigură îndeplinirea eficientă de către produs a funcției sale. Totodată, având în vedere specificul produsului, se recomandă de a stabili următoarele cerințe:

- realizarea constructivă a părților componente, cantitatea lor, masa, forma, dimensiunile, amplasarea;
- cerințe constructive, care asigură îmbinările și interacțiunea părților componente, compatibilitatea și interschimbabilitatea lor (direcția și viteza de rotație, viteza și limitele deplasării etc.);
- cerințe privind utilizarea diferitor tipuri de acoperiri (metalice, nemetalice, prin vopsire etc.), precum cerințe față de calitatea lor și rezistența la acțiunea diferiților factori;
- cerințe de accesibilitate la anumite părți componente ale produsului în timpul deservirii tehnice și reparării;
- cerințe privind evitarea posibilității de asamblare incorectă, de conectare incorectă a cablurilor și furtunurilor, de conectare greșită sau neautorizată și alte greșeli ale personalului de deservire în timpul deservirii tehnice;
- cerințe privind agregarea și construirea articolelor pe principiul modul-bloc etc.

6.4.5.4 La punctul „Proprietăți fizico-chimice și mecanice”, pentru identificarea produselor, trebuie stipulate cerințe referitoare la consistență, compoziția chimică sau fracționară, alte cerințe privind conținutul componentelor și/sau concentrația de impurități, precum și cerințe privind alte caracteristici fizico-chimice, mecanice și altele similare.

6.4.5.5 La punctul „Cerințe de compatibilitate și/sau interschimbabilitate” se stipulează cerințe de compatibilitate funcțională, geometrică, dimensională, biologică, electromagnetică, electrică, de rezistență, de programare, tehnologic, informațională, metrologică, de diagnostic, organizațională etc.

6.4.5.6 La punctul „Cerințe privind rezistența la acțiuni exterioare și de viabilitate” se stabilesc, de regulă, cerințe de asigurare a aptitudinii de funcționare a produsului în timpul acțiunii și/sau după acțiunea obiectelor asociate și a mediului înconjurător în procesul de exploatare (utilizare), transport și păstrare a produselor, inclusiv:

- cerințe privind rezistența la acțiuni mecanice (vibrații, lovituri, torsiuni, zdruncinări, vânt etc.);
- cerințe privind rezistența la acțiuni climatice: la valori ridicate și joase de temperatură, oscilările considerabile ale ei, la umiditate sporită, la presiune atmosferică joasă, la radiație solară, la precipitații atmosferice, praf etc.;
- cerințe privind rezistența la acțiunea factorilor speciali (biologici, de radiație, electromagnetici, chimici (inclusiv privind substanțe agresive, gaze, detergenți, combustibili, uleiuri, mijloace de dezactivare, de degazare și dezinfectare etc.);
- cerințe privind asigurarea protecției produselor contra perturbațiilor, protecția lor contra radiațiilor ionizante și electromagnetice atât intrinsece, cât și extrinsece (inclusiv premeditat), contra altor radiații electromagnetice de proveniență naturală sau artificială.

6.4.5.7 La punctul „Cerințe ergonomice” se stabilesc, de regulă, cerințe privind asigurarea coordonării parametrilor și altor caracteristici tehnice ale produsului cu indicii antropometrici și însușirile fiziologice ale omului (cerințe referitoare la locul de muncă al personalului de deservire, corespunderea produselor și elementelor sale dimensiunilor corpului uman etc.).

6.4.5.8 La punctul „Cerințe privind folosirea eficientă a combustibililor și energiei” se stabilesc, de regulă, prevederi corespunzătoare referitoare atât la procesul tehnologic de fabricație al produsului, cât și la modul de utilizare (aplicare) conform destinației lor. În acest caz se stabilesc următorii indicatori: consumul specific de combustibil sau energie, altor agenți de energie, randamentul etc.

6.4.6 Conținutul subcapitolelor „Etichetare (marcare)”, „Ambalare” și capitolelor „Metode de verificare și încercare” se expun conform 6.6 – 6.8.

6.5 Conținutul standardelor pentru specificații tehnice

6.5.1 Standardul pentru specificații tehnice se elaborează atunci când este imposibilă sau inutilă elaborarea standardului pentru specificații tehnice generale la toată grupa de produse omogene și în același timp este necesară stabilirea cerințelor suficient de detaliate la produse concrete sau grupe de produse concrete.

6.5.2 Titlurile, structura și conținutul capitolelor standardului pentru specificații tehnice se stabilesc similar, ca și pentru standardele pentru specificații tehnice generale (în conformitate cu 6.3).

6.6 Stabilirea cerințelor de etichetare (marcare), ambalare și conținutul lor

6.6.1 Cerințele de etichetare (marcare), ambalare se stabilesc în capitolele (subcapitolele) cu titlurile corespunzătoare ale standardului pentru specificații tehnice generale sau într-un standard separat care stabilește aceste cerințe pentru o grupă de produse omogene sau pentru o grupare de produse de o clasificare superioară, doar în condițiile în care aceste cerințe nu sunt stabilite în reglementările aplicabile.

6.6.2 În capitolul (subcapitolul) „Etichetare (marcare)” se stabilesc următoarele cerințe privind marcarea produselor, inclusiv marcarea ambalajului de desfacere și de transport:

- conținutul marcajului, folosit pentru identificarea produselor, inclusiv informația despre producător sau furnizorul responsabil și informația despre produs;
- cerințe privind marcarea și/sau ambalarea produselor (de exemplu, avertizări despre pericol, data fabricării);
- mijloacele de aplicare a marcajului, (de exemplu, cu ajutorul plăcilor nominative, etichetelor, ștampilelor etc.);
- locul de aplicare a marcajului nemijlocit pe produs sau în unele cazuri pe ambalaj, unde este prevăzută aplicarea lui.

6.6.3 La stabilirea în standarde a cerințelor privind marcarea ambalajului de transport trebuie să se țină cont de cerințele generale privind marcarea încărcăturilor și încărcăturile potențial periculoase.

6.6.4 În subcapitolul „Ambalare” se stabilesc cerințe privind performanțele materialelor de ambalare sau a ambalajului

Totodată, pot fi stabilite cerințe privind utilizarea baloturilor, containerelor specializate sau suporturilor la transportul produselor.

6.7 Stabilirea metodelor de încercări și conținutul lor

6.7.1 Metodele de încercări se stabilesc într-un capitol separat în standardele de specificații tehnice generale și standardele de specificații tehnice, pentru a asigura un control multilateral și obiectiv al conformității produsului cu toate cerințele tehnice care sunt stabilite în capitolul respectiv al fiecărui din aceste standarde.

6.7.2 Dacă există posibilitatea de a stabili cerințe referitoare la o serie de metode de încercări care sunt comune pentru mai multe grupe de produse omogene, ale căror cerințe de performanță sunt stipulate în câteva standarde moldovenești, atunci aceste cerințe se stabilesc într-un standard separat. În acest caz, titlul grupului care întrunește toate aceste grupe de produse omogene se include în titlul standardului.

EXEMPLE

1 Țesături tehnice de mătase. Metode de încercări

2 Pompe dinamice. Metode de încercări

6.7.3 Dacă dintr-un anumit motiv, într-un standard separat se stabilesc două sau mai multe metode alternative de încercare a unui indicator, atunci se menționează că aceste metode asigură comparabilitatea rezultatelor încercărilor obținute în urma aplicării acestor metode. Dacă metodele de verificare a unui indicator stabilite în standard nu sunt în deplină măsură interschimbabile, atunci trebuie prezentate caracteristicile acestor deosebiri și (sau) particularitățile fiecărei din aceste metode. În acest caz, se stabilește care din metodele de încercări trebuie utilizate ca metode de referință pentru eliminarea dubiilor sau litigiilor.

Standardizarea metodelor alternative de încercare trebuie motivată și confirmată prin proceduri de evaluare și confruntare a indicatorilor de exactitate a metodei alternative de încercări, propusă a fi standardizată, cu metoda arbitrală sau de control deja standardizată.

Dacă pentru diferite metode de încercări conținutul unor cerințe coincide, atunci se prezintă descrierea tuturor cerințelor numai pentru prima metodă, iar la descrierea celorlalte metode se face referire la cerințele respective stabilite pentru prima metodă.

6.7.4 Metodele de încercări trebuie să fie obiective, exacte și să asigure rezultate consecutive și reproductibile. Prezentarea metodelor de încercări trebuie să fie clară și suficient de detaliată.

Pentru fiecare metodă, în funcție de specificul efectuării acesteia, se expune esența metodei, se prezintă cerințele generale și cerințele de securitate, iar în continuare se stabilesc, după caz:

- cerințele privind condițiile în care se efectuează încercările;
- cerințele referitor la mijloacele de încercări, aparatură, materiale, reactive, soluții, dispozitive auxiliare;
- modul de pregătire pentru efectuarea încercărilor;
- modul de efectuare a încercărilor;
- regulile de prelucrare a rezultatelor încercărilor;
- regulile de prezentare a rezultatelor încercărilor;
- exactitatea metodei de încercări respective.

6.7.5 La stabilirea cerințelor referitoare la mijloacele de încercări, aparatură, materiale, reactive, soluții și dispozitive auxiliare trebuie prezentate cerințe pentru utilajul necesar (instalațiile de încercări, aparate, aparatură, dispozitive, instrumente etc.) și a materialelor de referință (reactivelor, soluțiilor).

În caz dacă este necesar de a concretiza cerințele privind utilajul standardizat (instalațiile de încercări, aparate, aparatură, dispozitive, instrumente etc.) și/sau privind materialele de referință, se specifică clasa de exactitate, intervalul de măsurare sau alți parametri concreți și caracteristici univoce, a căror respectare este necesară pentru asigurarea comparabilității și exactității stabilite a rezultatelor încercărilor.

În textul standardului sau în anexe pot fi prezentate caracteristicile tehnice principale ale utilajului (materialelor, reactivelor), indicând intervalul de măsurare, incertitudinea și alte caracteristici necesare asigurării verificării cu o exactitate stabilită, inclusiv diferite scheme structurale și funcționale și desene tehnice sau descrieri tehnice ale materialelor și în caz de necesitate, prepararea reactivelor.

Nu se admite menționarea unor modele de echipamente fabricate de un anumit producător, prin aceasta limitând utilizarea altor echipamente identice ca funcționalitate și performanțe tehnice.

EXEMPLU

Pentru efectuarea încercărilor sunt utilizate următoarele utilaje:

- *microseringă cu o capacitate care poate asigura încărcătura completă a buclei injectorului;*
- *baie de apă, aptă de a menține temperatura de (90 ± 2) °C.*

6.7.6 La expunerea modului de pregătire pentru efectuarea încercărilor produsului (analizei caracteristicilor lui) se stabilesc cerințe multilaterale față de operațiile de pregătire, inclusiv locul și metoda de prelevare a mostrelor, numărul lor, dimensiunile sau masa, și, după caz, forma lor, tipul, condițiile de depozitare și/sau transport, regulile de evidență a rezultatelor.

În caz de necesitate, se prezintă schemele de amplasare și/sau conexiune a utilajului folosit la efectuarea încercărilor respective.

6.7.7 La expunerea cerințelor privind procedura de efectuare a încercărilor, se stabilesc condiții pentru încercări, indicându-se limitele tolerate ale valorilor lor, consecutivitatea efectuării acestor operații (dacă această consecutivitate influențează rezultatele încercărilor) și se descriu detaliat unele operații de lucru.

6.7.8 La expunerea regulilor de prelucrare a rezultatelor încercărilor se prezintă formulele de calcul, exactitatea calculelor și gradul de aproximare a datelor obținute.

6.7.9 La expunerea cerințelor privind forma de prezentare a rezultatelor încercărilor se stabilesc cerințe privind rapoartele de încercări, conținutul lor, succesiunea expunerii datelor incluse în ele, metodele de prezentare a rezultatelor încercărilor în rapoartele de încercări.

6.7.10 La expunerea cerințelor referitoare la exactitatea metodei de încercare se indică incertitudinea și/sau componentele sale (incertitudinea sistematică sau aleatorie) sau caracteristica stabilită a incertitudinii, și cerințele privind indicatorii de repetabilitate și reproductibilitate.

6.7.11 Cerințele de securitate privind metoda de încercare se stabilesc, dacă la utilizarea acesteia există pericol real sau potențial pentru viața și sănătatea personalului, posibilitate de cauzare a prejudiciilor materiale și/sau prejudiciu mediului înconjurător.

6.8 Conținutul standardelor pentru procese tehnologice și alte tipuri de procese

6.8.1 În standardele pentru procese tehnologice, de regulă, se stabilesc cerințe referitoare la procesele tehnologice care au o largă răspândire în diferite ramuri ale industriei.

La astfel de procese tehnologice se referă procesele de sudare, lipire și nituire a metalelor, prelucrare a metalelor prin așchiere și presare, de tratament termic și termochimic al metalelor, de sudare a materialelor polimere etc.

6.8.2 În standardele pentru procese tehnologice se stabilesc:

- cerințe generale privind executarea lor;
- termeni și definiții (după caz);
- clasificarea lor (de exemplu, conform tipurilor de bază ale îmbinărilor prin sudare, cu indicarea cerințelor privind elementele constructive și dimensiunile lor);
- cerințe referitoare la utilaj, dispozitive, instrumente și materiale utilizate în procesul tehnologic;
- consecutivitatea executării unor operații tehnologice cu prezentarea, după caz, a schemei de principiu a procesului tehnologic;
- procedee și/sau metode de executare a unor lucrări din procesele tehnologice;
- toleranțe, adaosuri, admisiuni care trebuie respectate pentru executarea optimă a procesului tehnologic;
- metode de încercări.

6.8.3 În standardele pentru procese, de asemenea, pot fi stabilite:

- modul, metodele și normele de executare a lucrărilor;
- metodele de proiectare asistată de calculator;
- metode de construire pe principiul modul-bloc;
- alte metode (mijloace, procedee) și norme (regimuri) de executare a diferitor genuri de lucrări.

6.9 Conținutul standardelor pentru servicii

6.9.1 Pentru servicii se elaborează următoarele tipuri de standarde:

- standarde de cerințe generale;
- standarde care stabilesc cerințe referitoare la personalul de deservire;

– standarde de metode de încercări (evaluare) a serviciilor.

6.9.2 Pentru grupul de servicii omogene sau grupuri de servicii de o clasificare mai superioară pentru servicii, pot fi stabilite cerințe generale, expuse într-un standard separat.

În funcție de specificul serviciilor prestate într-un anumit domeniu, în standardele de cerințe generale pentru servicii se specifică următoarele cerințe:

- de organizare a tipului respectiv de deservire și de management al calității serviciului;
- de integritate a bunurilor populației (întreprinderilor) căreia li se prestează servicii;
- de conformitate a serviciului destinației funcționale;
- de complexitate a serviciului;
- referitoare la personalul de deservire și cultura de deservire;
- de destinație socială (conformitatea cu particularitățile unui anumit contingent de consumatori);
- referitoare la întreprinderea (localul) pentru deservire și echiparea ei tehnico-materială;
- de informații privind serviciile;
- referitoare la documentația pentru servicii;
- referitoare la cercetările sociologice privind serviciile.

6.9.3 În capitolul „Clasificare” se stabilesc tipurile de servicii clasificate conform unuia sau mai multor criterii distinctive și, după caz, se stipulează caracteristicile de bază ale acestor criterii.

6.9.4 În capitolul „Cerințe de calitate” se stipulează cerințele și/sau normele care stabilesc caracteristicile de bază de consum ale serviciului.

Dacă aceste cerințe nu pot fi prezentate ca indicatori concreți și valorile acestora, atunci în standard se stipulează sortimentul minim de servicii prestate și/sau definițiile care descriu conținutul și/sau volumul fiecărui serviciu sau alte caracteristici ale acestuia.

Având în vedere particularitățile serviciului, în capitolul „Cerințe de calitate” (capitol sau punct separat) pot fi stabilite cerințe și/sau recomandări referitoare la utilizarea (sau limitarea utilizării), la prestarea serviciilor unor anumite tipuri de utilaj, dispozitive, aparatură, materiale, materii prime și alte mijloace (de transport, de comunicații, de dirijare, de reprezentare a informației etc.), precum și referitoare la localul (sau teritoriul) în care se prestează serviciile. În acest caz, se aplică regulile stabilite la 6.4.6.

În capitolul „Cerințe de calitate” se stabilesc cerințe privind modul de prezentare către consumatori a informației despre serviciul respectiv și/sau reguli generale de perfectare a comenzii, precum și reguli de eliberare a acesteia. În acest caz, pot fi stabilite forme de documente respective care, de regulă, se prezintă ca anexe la standard.

6.9.5 În cazul în care calitatea serviciului prestat, în mare măsură, depinde de personalul de deservire, atunci după capitolul „Cerințe de calitate” se stabilește un capitol suplimentar „Cerințe privind personalul de deservire”.

6.9.6 La stabilirea cerințelor referitoare la personalul de deservire se specifică cerințe privind:

- nivelul de calificare și/sau pregătire profesională (specială);
- starea sănătății;
- aspectul exterior și ținuta vestimentară;
- cultura vorbirii;
- etică (amabilitate, bunăvoință, comunicabilitate);
- respectarea regulilor de igienă personală;
- metode de evaluare a conformității personalului cu cerințele formulate.

6.9.7 Cerințele referitoare la metodele de verificare (evaluare) a calității și securității serviciilor se stabilesc într-un standard separat sau într-un capitol separat al standardului de condiții tehnice generale, iar, în cazuri argumentate, se includ în capitolul „Reguli pentru evaluare”.

Cerințele referitoare la metodele de evaluare a calității și securității serviciilor se expun, pornind de la particularitățile caracteristice acestor servicii, ținând cont de prevederile prezentate la 6.7.

Pentru evaluarea calității serviciilor se utilizează, de regulă, următoarele metode:

- organoleptică (pentru majoritatea serviciilor – vizuală);
- analitică (efectuată prin examinarea documentației);
- instrumentală (analiza fizico-chimică, microbiologică);
- sociologică (sondaje).

7 Redactarea amendamentelor la standarde

7.1 Textul amendamentelor se redactează conform capitolului 5.

La expunerea amendamentelor se indică denumirea și numărul elementelor structurale (capitolelor, subcapitolelor, punctelor, subpunctelor, tabelelor, anexelor etc.) modificate, excluse și incluse complementar, precum și se prezintă indicații corespunzătoare, folosind expresiile „se înlocuiește”, „se completează”, „se exclude”, „se prezintă în redacție nouă” etc.

EXEMPLE

1. Punctul 2.1. Se înlocuiește referința SM SR ISO 31-7:2003 cu SM SR EN ISO 80000-8:2011.

2. Capitolul 2 se completează cu punctul 2.2:

„2.2 Conținutul de elemente toxice în materia primă se determină periodic la cererea consumatorului”.

3. Se exclude punctele 1.2 – 1.5.

4. Punctul 2.3. Se exclude cuvintele „în vigoare”.

5. Punctul 7.1, tabelul 2. Capul de tabel. Coloana „Dimensiuni”. Se înlocuiește: „mm” cu „cm”.

7.2 La completarea textului standardului cu capitole, subcapitole, puncte, subpuncte, tabele, materiale grafice sau la excluderea din standard a elementelor structurale separate, schimbarea numărului de ordine precedent al capitolelor, subcapitolelor, punctelor, subpunctelor, tabelelor, materialelor grafice nu se admite.

Capitolele noi se amplasează înainte de anexe, iar subcapitolele, punctele, subpunctele – la sfârșitul capitolelor, subcapitolelor, punctelor și subpunctelor corespunzătoare, în ordine crescândă a numărului de ordine al acestora.

Anexele noi se amplasează după ultima anexă și li se atribuie următorul număr de ordine.

Se admite ca punctelor (care nu sunt divizate în subpuncte), subpunctelor, materialelor grafice noi să li se atribuie numerele punctelor, materialelor grafice precedente, urmate de litera de desemnare a alfabetului român, plasându-le după sau înainte de elementele structurale corespunzătoare.

EXEMPLU

1.13a, figura 1b.

7.3 În cazul în care este necesară modificarea repetată a conținutului unuia și aceluiași punct (subpunct, alineat, tabel, material grafic) din standard, în ultimul amendament se ține cont de toate amendamentele precedente.

Dacă conținutul diverselor amendamente la standard se referă la diverse elemente structurale ale standardului, atunci în amendamentul curent al standardului textul amendamentelor precedente nu se prezintă, deoarece, în acest caz, fiecare amendament este independent.

7.4 În standardele reeditate cu amendamente, după fiecare capitol, subcapitol, punct, subpunct, anexe noi incluse sau modificate se indică cu caractere aldine informația despre amendamentul respectiv, cu indicarea numărului de ordine, amplasat între paranteze.

EXEMPLU

(Redacție nouă – amendamentul A2).

Dacă informația dată se referă la câteva puncte sau subpuncte plasate consecutiv, atunci ea se plasează în paranteze, după ultimul din aceste puncte (subpuncte), cu indicarea numerelor de ordine ale punctelor (subpunctelor), înaintea informației la care ea se referă.

EXEMPLE

1 1.5 – 1.8 (Redacție nouă, amendamentul A2).

2 2.18, 2.19 (Incluse complementar, amendamentul A3).

Dacă informația despre amendament (amendamente) se referă la capitol sau subcapitol, atunci se indică denumirea completă a acestui element structural.

EXEMPLU

Capitolul 6 (Inclus complementar, amendamentul A2).

În cazul în care se reeditează standardul care a fost modificat, capitolele, subcapitolele, punctele, subpunctele, tabelele, materialele grafice, anexele etc. care se exclud nu se publică, dar se indică numai numerele acestora și nota privind excluderea lor. În caz dacă în standard se exclude un material grafic sau tabel, atunci informația despre excludere se prezintă printr-o notă de subsol la materialul grafic (tabelul) precedent, care n-a fost modificat.

EXEMPLE

1 Punctul 1.3 (Exclus, amendamentul A2).

2 Anexa B (Exclusă, amendamentul A3).

3 Figura A2* .

8. Redactarea eratelor la standarde

8.1 În cazul identificării unei erori editoriale sau a unei traduceri necorespunzătoare în textul standardului moldovenesc, care poate conduce la aplicarea incorectă a standardului, se elaborează o erată a acestuia.

8.2 Textul eratelor se redactează conform capitolului 5.

La expunerea eratelor se indică denumirea și numărul elementelor structurale (capitolelor, subcapitolelor, punctelor, subpunctelor, tabelelor, anexelor etc.), unde a fost identificată eroarea, cu specificarea textului corectat.

---

^{4*} Figurile A3 – A5 excluse (amendamentele A1, A2).

